

Solvency & Financial Condition Report 2018

Yarden Uitvaartverzekeringen N.V.
SFCR 2018

Almere
April 2019

The logo for YARDEN, featuring the word "YARDEN" in a bold, white, sans-serif font. The letters are set against a dark red rectangular background. A white, curved line arches over the letters "A", "R", and "D", partially overlapping them.

Inhoudsopgave

Introductie	3
Samenvatting	4
A. Activiteiten en prestaties	5
A.1. Activiteiten	5
A.2. Prestaties op het gebied van verzekering	17
A.3. Prestaties op het gebied van beleggingen	18
A.4. Prestaties op overig gebied	20
A.5. Overige informatie	20
B. Bestuursysteem	21
B.1. Algemene informatie over het bestuursysteem	21
B.2. Deskundigheids- en betrouwbaarheidsvereisten	24
B.3. Risicomanagementsystemen inclusief beoordeling van het eigen vermogen en solvabiliteit	25
B.4. Interne controlesystemen	28
B.5. Interne Auditfunctie	30
B.6. Actuariële functiehouder	30
B.7. Uitbesteding	31
B.8. Overige informatie	32
C. Risicoprofiel	33
C.1. Verzekeringstechnisch risico	34
C.2. Marktrisico	34
C.3. Kredietrisico	37
C.4. Liquiditeitsrisico	38
C.5. Operationeel risico	38
C.6. Overig materieel risico	39
D. Waardering voor solvabiliteitsdoeleinden	40
D.1. Activa	42
D.2. Technische voorzieningen	43
D.3. Overige schulden	45
D.4. Alternatieve waarderingsmethoden	46
D.5. Overige informatie	46
E. Kapitaalbeheer	47
E.1. Eigen vermogen	47
E.2. Solvabiliteitskapitaalvereiste en minimumkapitaalvereiste	49
E.3. Gebruik van de ondermodule aandelenrisico op basis van looptijd bij de berekening van het solvabiliteitskapitaalvereiste	52
E.4. Verschillen tussen de standaardformule en ieder gebruikt intern model	52
E.5. Niet-naleving van het minimumkapitaalvereiste en niet-naleving van het solvabiliteitskapitaalvereiste	52
E.6. Overige informatie	53

Introductie

Uit hoofde van Solvency II publiceert Yarden Uitvaartverzekeringen N.V een rapport over haar solvabiliteit en financiële positie: het Solvency & Financial Conditions Report (SFCR). Met dit verslag geven we inzicht in de bedrijfsvoering, resultaten, risicoprofiel, waarderingmethoden en het kapitaalbeheer van de organisatie.

Statement Yarden

“Het is juist dat de solvabiliteit van Yarden Uitvaartverzekeringen N.V. onder druk staat. Dat komt onder andere door de samenstelling van het polisbestand en de lage rente.

De directie van Yarden Uitvaartverzekeringen heeft op 22 augustus 2018 vastgesteld dat de noodzakelijke omzetting van de pakketpolissen naar een sommenpolis in 2007 niet op een juiste wijze heeft plaatsgevonden. Daardoor hebben de polishouders nog altijd een pakketverzekering en is de situatie van vóór 2007 weer actueel geworden. Dit heeft tot gevolg dat Yarden de technische voorzieningen dermate moest verhogen waardoor de solvabiliteit sterk daalde. Daardoor staan de lange termijn buffers ten aanzien van het eigen vermogen van Yarden onder druk. Yarden werkt op dit moment hard aan de versterking van haar buffers en heeft bij De Nederlandsche Bank een herstelplan ingediend om weer aan de wettelijke eisen te kunnen voldoen. Het kost enige tijd om dit proces zorgvuldig te doorlopen. Die tijd is er ook omdat er geen druk op de liquiditeit is. Yarden kan de uitvaarten, die voor polishouders uitgevoerd moeten worden, gewoon uitvoeren.”

Deze SFCR is opgesteld in overeenstemming met Uitvoeringsverordening (EU) 2015/2452, Uitvoeringsverordening (EU) 2015/2452, Gedelegeerde Verordening (EU) 2015/35 en Richtlijn 2009/138/EG.

De cijfers in deze SFCR zijn unaudited en gebaseerd op grondslagen van het voorgaand boekjaar (bestendige gedragslijn). De cijfers in deze SFCR zijn tevens ingediend als Quantitative Reporting Templates (QRT's). Daarin is in grote mate van detail inzicht gegeven in de cijfers onderliggend aan deze rapportage en zijn vermeld in duizenden euro's tenzij anders vermeld.

Samenvatting

Yarden Uitvaartverzekeringen N.V. is onderdeel van een groep waarvan Yarden Holding B.V. het hoofd is en rapporteert onder de Solvency II wetgeving als levensverzekeraar.

In hoofdstuk A rapporteren wij allereerst over onze activiteiten. Yarden Uitvaartverzekeringen is een omnichannel-verzekeraar en biedt haar verzekeringen aan via indirecte distributie, teleservice en voor het overgrote deel via online kanalen. Het succes van dit omnichannel wordt bepaald door de reputatie, de producteigenschappen maar vooral ook de prijsstelling omdat potentiële klanten prima kunnen vergelijken. Yarden neemt zowel in reputatie, producteigenschappen als prijsstelling ten opzichte van haar concurrenten een gezonde positie in en laat hierin stijgende lijnen zien.

Vervolgens worden onze prestaties in hoofdstuk A toegelicht. Op 31 december 2018 bedraagt de ratio van het solvabiliteitskapitaal 26% (2017:120%). Groepshoofd Yarden Holding B.V. komt op 31 december 2018 op een ratio van het solvabiliteitskapitaal uit van 46% (2017:140%).

Met de keuze voor het volledige Solvency II-regime voor levensverzekeraars worden hoge eisen gesteld aan de functies van actuariaat, risk & finance, compliance en interne audit. In hoofdstuk B is beschreven hoe Yarden haar governancestructuur in lijn met de eisen van de Solvency II wetgeving heeft ingericht, dit met inachtneming van de omvang van de organisatie.

In hoofdstuk C volgt een toelichting op het risicoprofiel van Yarden. Hierin staat beschreven aan welke risico's Yarden wordt blootgesteld en met welke maatregelen deze risico's door Yarden worden beheerst. Ook blijkt hieruit dat het kapitaalvereiste van Yarden in hoofdzaak wordt bepaald door het verzekeringstechnisch risico en inflatie risico op de levenproducten. Vanwege relatief veilige beleggingen voor onze polishouders is het kapitaalvereiste voor marktrisico veel beperkter dan ons verzekeringstechnisch risico.

Hoofdstuk D zet uiteen wat ons eigen vermogen op basis van marktwaarde is om het op onze risico's gebaseerde kapitaalvereiste af te dekken. Vermeld is uit welke bezittingen en verplichtingen dit eigen vermogen bestaat. Voor Yarden bestaan de verplichtingen op 31 december 2018 voor het overgrote deel uit verzekeringsverplichtingen, die voor Solvency II op economische waarde moeten worden opgenomen onder toevoeging van een risicomarge voor prudentie.

Hoe Yarden ervoor zorgt dat het eigen vermogen in stand wordt gehouden is weergegeven in hoofdstuk E. Ook is de bepaling van het kapitaalvereiste toegelicht.

Yarden wil een eigen vermogen aanhouden dat nu en in de toekomst volstrekt toereikend is om de kapitaalvereisten af te dekken en haar polishouders zekerheid te blijven bieden op uitkeringen. De eigen vermogensbestanddelen van Yarden Uitvaartverzekeringen N.V. bestaan dan ook alleen uit bestanddelen die de meest mogelijke zekerheid geven aan de polishouders. Dit gaat om volgestort gewoon aandelenkapitaal en een reconciliatiereserve voor de herwaardering van bezittingen en verplichtingen naar de verplichte maatstaven voor Solvency II. Yarden kent geen achtergestelde verplichtingen, kredietbrieven of andere aanvullende vermogensbestanddelen.

A. Activiteiten en prestaties

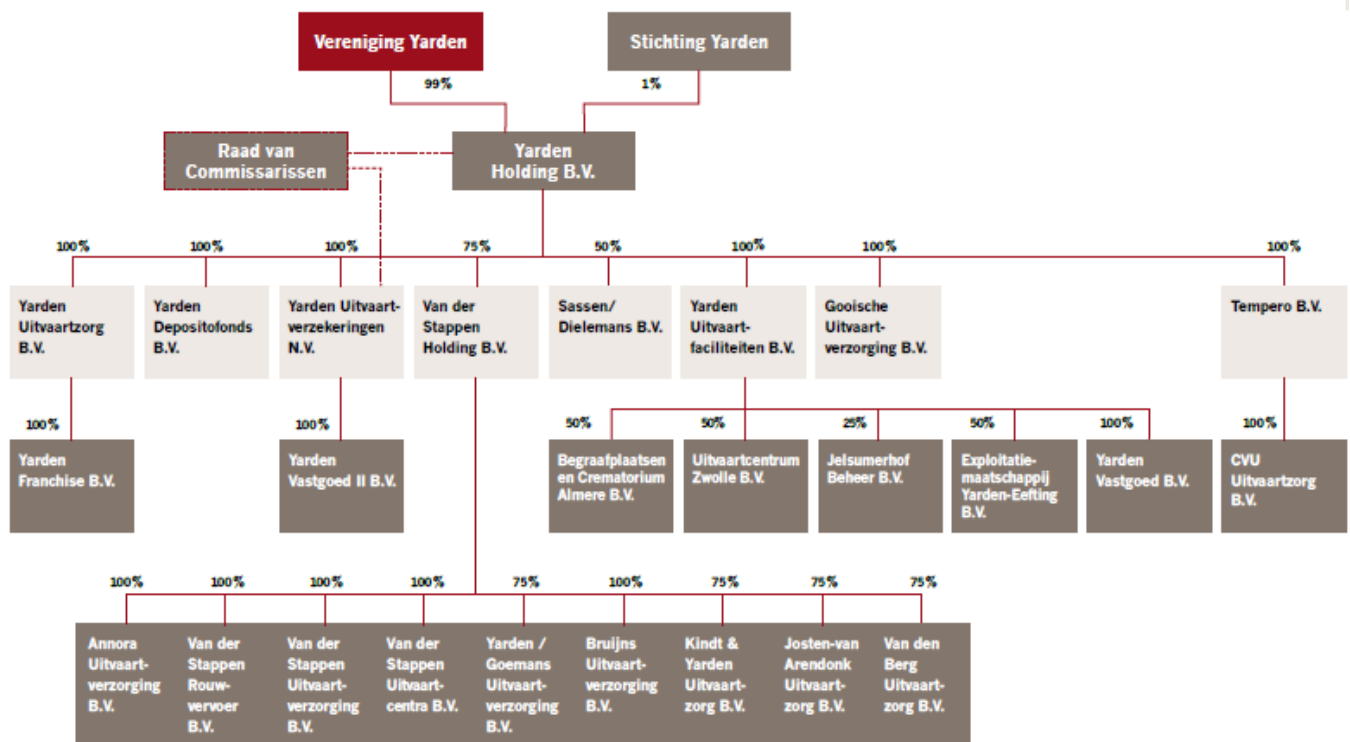
A.1. Activiteiten

Yarden Uitvaartverzekeringen N.V. is op 4 mei 2001 opgericht – als resultaat van de fusie tussen AVVL en NUVA - en houdt zich voornamelijk bezig met het verzekeren van risico's in verband met het overlijden. De vennootschap beschikt over vergunningen om activiteiten te verrichten als levensverzekeraar en als financieel dienstverlener (nummer 12000681).

Yarden Uitvaartverzekeringen N.V. te Almere is een 100% deelneming van Yarden Holding B.V. te Almere. De vennootschap is statutair gevestigd in Almere en houdt kantoor in Almere op het adres Transistorstraat 10.

De branche waarin Yarden Uitvaartverzekeringen N.V. optreedt is die van individuele levenslange verzekeringen bij overlijden. De vennootschap richt zich op de Nederlandse markt.

De juridische structuur van de groep waarvan de vennootschap deel uitmaakt is als volgt:

Yarden Uitvaartverzekeringen N.V. is onderdeel van een groep. Yarden Holding B.V. is het hoofd van de groep en haar rechtstreekse aandeelhouder.

Het vestigingsadres van beide ondernemingen is Transistorstraat 10, 1322 CE Almere.

Yarden Uitvaartverzekeringen N.V. is als individuele levensverzekeraar onderworpen aan de volledige Solvency II regelgeving. Yarden Holding B.V. valt onder het Solvency II groepstoezicht. De toezichthouder van beide ondernemingen is:

De Nederlandsche Bank

Bezoekadres: Westeinde 1, 1017 ZN Amsterdam
Telefoon algemeen: 0800-0201068
Telefoon zakelijk: 020-5249111
Email: info@dnb.nl

De externe accountant van Yarden Uitvaartverzekeringen N.V. en Yarden Holding B.V. is:

KPMG Accountants N.V.
Bezoekadres: Laan van Langerhuize 1, 1186 DS Amstelveen
Telefoon: 020-6567890

Dienstverlening en klantbelofte

Het is nadrukkelijk de missie van Yarden om de dienstverlening nauw te laten aansluiten op de diversiteit aan behoeften in onze samenleving. De samenstelling van de Yarden-organisatie is hierop afgestemd en verklaart ook de sterke marktpositie. Als enige uitvaartorganisatie in Nederland biedt Yarden een integrale klantbelofte die bestaat uit de domeinen voorlichting, bewustwording, verzekeren, uitvaartzorg, uitvaartfaciliteiten en nazorg.

De uitvaart; een veelbesproken onderwerp in Nederland. Waar we voorheen te maken hadden met een vrij eenvoudige uitvaartcultuur, zijn er inmiddels verschillende wensen en manieren waarop met de dood en uitvaart wordt omgegaan. Zowel de toename van mensen uit diverse culturen als de individualisering van onze samenleving hebben ervoor gezorgd dat de uniformiteit die heerste op het vlak van de uitvaart verleden tijd is. Culturele of religieuze achtergronden, rituelen en tradities hebben er de afgelopen decennia voor gezorgd dat uitvaarten steeds meer een persoonlijk tintje krijgen. Zo veel mensen, zoveel wensen. En wij kunnen dit alleen maar toejuichen vanuit onze visie om een goed afscheid voor iedereen bereikbaar te maken.

Duizend-en-een manieren

Met de verzorging van een uitvaart wordt de dienstverlening van Yarden het meest concreet. De afgelopen decennia is het vak van uitvaartverzorger enorm veranderd doordat de wensen van de overledene en nabestaanden veel meer centraal staan dan vroeger. Deze wensen zijn het uitgangspunt voor de uitvaartverzorger bij de organisatie van een uitvaart. De directe betrokkenheid van de familie bij een uitvaart is groot. Jaren geleden was dit veel minder. Tegenwoordig beseft men steeds meer dat dit het laatste is wat nog voor de overledene gedaan kan worden. Dit betekent dat de rol van uitvaartverzorger verandert. Het vergt veel kennis en flexibiliteit om de uitvaart perfect en naar tevredenheid van de nabestaanden uit te voeren. Het vak van uitvaartverzorger is een specialistisch vak, impactvol, maar een vak dat ook voldoening geeft. Het is iedere keer weer bijzonder dat onze medewerkers op een kwetsbaar moment in het leven van een ander zo'n belangrijke rol mogen spelen. Het vertrouwen dat de familie op zo'n moment geeft en heeft in onze uitvaartverzorgers en andere betrokken vrijwilligers en medewerkers, is voor Yarden een grote eer. Doodgaan gebeurt maar een keer en een overleden dierbare begeleid je maar een keer naar de laatste rustplaats. Er zijn duizend-en-een manieren om afscheid te nemen. De manier waarop mensen zich persoonlijk uitdrukken is heel verschillend. Wij vinden het ontzettend belangrijk dat dierbaren de persoonlijkheid van de overledene kunnen uitdrukken als zij afscheid nemen. Want een goed afscheid helpt je verder.

Ieder het zijne

Betekent een goed afscheid voor iedereen hetzelfde? Absoluut niet. En wat is dan een goed afscheid? Ook dat vult iedereen weer anders in. De tijd dat uitvaarten er in ons land overal ongeveer hetzelfde uitzagen, is voorgoed voorbij. De Nederlandse samenleving kent immers een rijke verscheidenheid: in leeftijd, geslacht, opleiding, inkomen en vermogen, seksuele geaardheid; en bovendien verschillend in cultuur, religie en levensbeschouwing. Er leven in ons land in totaal zo'n 190 verschillende nationaliteiten. Niemand is hetzelfde en afscheid nemen betekent voor iedereen iets anders. Wij vinden dan ook dat elk mens een betekenisvol en persoonlijk afscheid verdient. En dus vormt kennis van en ervaring met verschillende uitvaarten, religies, culturen, gebruiken en gewoonten de basis. Rooms-katholiek, islamitisch,

protestants-christelijk of joods: elke religie heeft zijn eigen gebruiken en rituelen die bij de dood horen. Voor bijvoorbeeld een uitvaart waarbij een rituele bewassing gebruikelijk is, kunnen onze uitvaartverzorgers wasruimtes bieden die voldoen aan alle eisen. Onze uitvaartverzorgers inspireren door de verhalen van mooie, bijzondere uitvaarten die zij hebben verzorgd om de uitvaart zo passend mogelijk te maken.

Visie

Een goed afscheid helpt je verder als je – uit welke cultuur dan ook – bent voorbereid op het levenseinde en de uitvaart volledig recht doet aan jouw wensen en de nabestaanden tot steun is in de verwerking van hun verlies.

Missie

Vanuit haar maatschappelijke functie maakt Yarden – rekening houdend met ieders cultuur, religie en achtergrond – een goed en waardig afscheid van het leven voor iedereen bereikbaar.

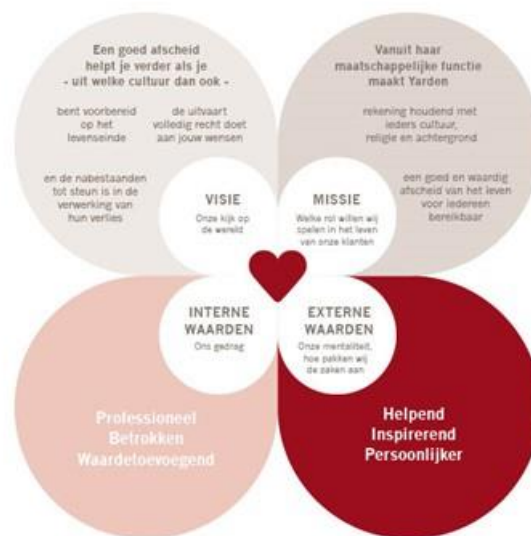
Zoveel mensen, zoveel wensen

De laatste jaren zien we dat het taboe rondom de dood stukje bij beetje doorbroken wordt. Steeds meer mensen leggen hun uitvaartwensen vast. Vaak om nabestaanden niet in onwetendheid achter te laten. Uitvaartwensen zijn persoonlijk en kunnen veranderen gedurende het leven. Door hier regelmatig aandacht voor te hebben blijven deze actueel en krijgt men onder andere inzicht in de kosten van een uitvaart. Waarmee voorkomen wordt dat nabestaanden voor financiële verrassingen komen te staan.

Duurzaam

Een van de belangrijkste maatschappelijke trends is ongetwijfeld de hang naar duurzaamheid. We zien dat steeds meer mensen hun principes over een duurzame samenleving ook na hun dood trouw willen zijn en een uitvaart kiezen met zo min mogelijk belasting voor het milieu. Een trend die Yarden graag stimuleert omdat op allerlei onderdelen en aspecten van de uitvaart namelijk veel milieuwinst te behalen is. Nieuwe vormen van uitvaarttechnieken kunnen bijdragen aan duurzaamheid. Zo wil Yarden dat de milieuvriendelijkere manier van lijkbezorging, resomeren, in Nederland mogelijk wordt gemaakt. Ook ondersteunen wij duurzame initiatieven, zoals afbreekbare kisten. En technologieën zoals virtual reality waarbij mensen op grote afstand een uitvaart kunnen bijwonen zonder dat zij vervoerd hoeven worden. Ook het gebruik van vooral lokale, snel hernieuwbare materialen of alternatieve productievormen (zoals 3D printing) kunnen er voor zorgen dat uitvaartproducten op een duurzamere wijze geproduceerd worden. Daarnaast voeren we bij de bouw en verbouw van onze yardenhuizen (crematoria) een duurzaamheidsbeleid.

Betrokken

Binnen een branche als de onze kunnen we in relatie tot onze dienstverlening niet anders dan handelen vanuit ons hart. Dagelijks hebben we te maken met de dood, met verlies en verdriet. Onze maatschappelijke betrokkenheid is groot. Iedere dag weer zetten onze vrijwilligers en medewerkers zich met hart en ziel in om mensen voor, tijdens en na de uitvaart te steunen. Samen en met passie voor ons vak, dragen we bij aan onze missie om een goed en waardig afscheid voor iedereen bereikbaar te maken. Ons medewerkersbestand is een afspiegeling van de maatschappij. Jong, oud, man, vrouw en multicultureel. Samen bouwen wij aan Yarden waar we met trots en plezier werken. Wij zijn een vitale organisatie met oog voor duurzame inzetbaarheid van onze medewerkers en vrijwilligers in het algemeen en van oudere medewerkers in het bijzonder. Onze Yardeniers zijn professioneel, betrokken en waarde toevoegend. Deze kernwaarden zijn de basis voor onze merkwaarden: Helpend, Inspirerend en Persoonlijker. De merkwaarden geven onze organisatie karakter en geven aan hoe wij denken en doen. De boodschap die wij onze Yardeniers meegeven is: om authentiek te zijn, moet je vooral jezelf zijn, er zijn immers al anderen genoeg. En dat is precies wat onze klanten voelen.

Als enige uitvaartorganisatie in Nederland biedt Yarden een integrale klantbelofte die bestaat uit de domeinen:

- Publieksvoorlichting
- Bewustwording
- Verzekeren
- Nazorg

Hierna leest u hoe Yarden haar brede en unieke klantpropositie met invulling van de genoemde domeinen realiseert.

Publieksvoorlichting

Verdriet

Vroeger was er nauwelijks plek voor openlijk verdriet om het verlies van een naaste. De dood was een taboe en taboes stop je weg zo ver je kunt. Tegenwoordig zijn Nederlanders nog steeds niet zo goed in het tonen van hun emoties. Maar de afgelopen decennia is er wel degelijk iets veranderd in onze omgang met de dood. We zoeken naar manieren om ons verdriet te uiten en onze dierbaren te blijven koesteren.

Iedereen krijgt in zijn of haar leven te maken met het wegvallen van dierbaren. Hoe we daarmee omgaan hangt af van veel zaken; de wijze van overlijden, de relatie met de overleden en niet te vergeten ons karakter. Iedereen rouwt op zijn eigen wijze. Overleden dierbaren blijven in onze herinnering vaak nog springlevend. En ze weten ons telkens weer te ontroeren, al was het maar door hun afwezigheid. Als een naaste is overleden, betekent dit nog niet dat zo iemand ook helemaal 'weg' is. Gelukkig kunnen we tegenwoordig steeds meer openlijk met elkaar praten over de pijn van het verlies. Dat is goed, want verdriet houdt niet op als de uitvaart is geweest.

Voorlichtingsactiviteiten

Uiting blijven geven aan de gevoelens die het gemis oproept is belangrijk om de band die er was met de overlevende te blijven voelen. Herinneringsbijeenkomsten inbouwen in het leven waarop je even mag stilstaan bij iemand die je dierbaar was kunnen dus heel waardevol zijn. Bij Yarden organiseren we daarom ook collectieve herinneringsbijeenkomsten, met Valentijnsdag, Vaderdag, Moederdag en rondom Allerzielen. Maar niet alleen zijn wij er voor de verwerking van verlies. Onze Regionale Activiteiten Besturen van Vereniging Yarden organiseren ook verschillende voorlichtingsactiviteiten ter voorbereiding op het overlijden. Samen met onze vrijwilligers organiseren we film- en theatervoorstellingen, lezingen en andere informatiebijeenkomsten. Hierbij sluiten wij zoveel mogelijk aan bij actuele onderwerpen en maatschappelijke issues. Daarnaast proberen we aansluiting te vinden bij alle groepen in de samenleving door een breed scala van activiteiten te bieden.

Kinderen en de dood

Het voorlichten van kinderen over de dood en hen helpen om te gaan met rouw- en verliesverwerking vraagt bijvoorbeeld een geheel eigen aanpak. Wij onderscheiden ons hierin door voorlichting te bieden over en voor kinderen in diverse leeftijdscategorieën. Succesvol in het verslagjaar was Leven en dood van de olifant en Zoo. Een project waarbij we de dood bespreekbaar willen maken onder scholieren uit de bovenbouw van basisscholen in Nederland. Het gaat hier om kinderen van 10 tot 12 jaar oud. Met uitleg over het rouwproces van olifanten, bavianen en gorilla's in verschillende Nederlandse dierentuinen wordt de dood uit de taboesfeer gehaald. Na een bezoek aan de dierentuin wordt onder deskundige begeleiding nagepraat over de overeenkomsten tussen rouwgedrag bij mensen en dieren. Kinderen mogen ook hun eigen verlieservaringen delen en al snel praten zij over het overlijden van hun huisdier of opa of oma. Wij leren kinderen met dit project dat je over de dood gewoon mag praten. En het is iedere keer weer mooi om te zien hoe makkelijk zij dit doen. In totaal hebben 143 kinderen van 3 verschillende basisscholen uit 2 provincies deelgenomen aan de excursie. Naast enthousiaste reacties van kinderen, leerkrachten en begeleiders, leverde dit project ook veel regionale free publicity op.

Rouw op je dak

Een andere jongerengroep waar wij ons met voorlichting op richten, zijn jongeren tussen de 15 en 20 jaar. Samen met onze partner Theater TRAXX zijn er in 2018 60 voorstellingen gegeven op 31 verschillende middelbare scholen. In totaal hebben zo'n 1.800 leerlingen de voorstellingen Rouw op je dak, Kapot van jou en Weerzin gezien. Zware onderwerpen gerelateerd aan rouw en afscheid worden zo bespreekbaar gemaakt. In een open en veilige sfeer kunnen leerlingen hun ervaringen delen. De theatervoorstelling Rouw op je dak geeft op indringende en aansprekende manier inzicht in het verloop van rouwprocessen en ervaringen hiermee. Het gaat hier niet alleen om het rouwproces bij dood. Ook onderwerpen als een scheiding van ouders of een verkering die uitgaat komen aan de orde. Met deze vorm van voorlichting willen we jongeren stimuleren om onderling in gesprek te gaan over hun problemen en hulp te vragen als dat nodig is.

Bewustwording

De dood maakt geen onderscheid

De dood is onverschillig; mensen zijn dat niet. De dood maakt geen onderscheid tussen culturele of religieuze verschillen tussen mensen. De dood geeft niets om arm, rijk, oud, jong of afkomst, maar behandelt ieder gelijk. Omgekeerd zien we dat mensen uit verschillende religies, levensstijlen en culturen wel degelijk verschillend omgaan met sterven, rouw en afscheid nemen. Een ding is zeker; de dood is onlosmakelijk met het leven verbonden. En toch praten we er liever niet over.

Campagne

In het verlengde van voorlichting ligt bewustwording. Een basis hiervoor is het vastleggen van persoonlijke uitvaartwensen. Wij blijven mensen daarom stimuleren om hun uitvaartwensen vast te leggen. In het verslagjaar hebben we mensen hier bewust van proberen te maken via verschillende online campagnes. In een van deze campagnes laten we vakantie vierend Nederland vijf herkenbare scenario's via social media zien. We willen mensen bewust maken van het belang om hun uitvaartwensen vast te leggen. Het blijkt dat bijvoorbeeld 71% van de Nederlanders niet eens weet of hun partner begraven of gecremeerd wil worden. Natuurlijk maak je je druk over de kleding die je aan wil op vakantie, maar heb je al eens nagedacht wat je wil dragen op je eigen uitvaart? Met deze campagne stimuleerden we mensen na te denken over deze vraag. De resultaten waren zeer goed. Met meer dan 2,7 miljoen videoweergaven hebben we ruim 900.000 personen bereikt. Er zijn bijna 900 uitvaartwensenformulieren ingevuld op onze website en daarmee is de doelstelling van 500 ruim overschreden.

Taboe

Vereniging Yarden wil invulling geven aan het creëren van bewustwording over de dood en uitvaart bij etnische gemeenschappen in Nederland. Hoe maak je een lastig onderwerp als de dood bespreekbaar in een cultuur waarbij een enorme taboe rust op de dood, zoals bijvoorbeeld in de Hindoestaanse cultuur? Dit hebben wij in 2018 gedaan door naar de mensen toe te gaan. Het Regionaal Activiteiten Bestuur Utrecht organiseerde een bijeenkomst in de Hindoestaanse Mandir (tempel) in De Meern. Dit soort bewustwordingsavonden waar onder andere verteld werd over Hindoestaanse rituelen bij een uitvaart, dragen bij aan het bespreekbaar maken van de dood in Nederland. Bovendien hebben veel aanwezigen na deze informatieavond een afspraak gemaakt met een van onze vrijwillige uitvaartwensenconsulenten. Zodat zij via hen hun uitvaartwensen konden vastleggen.

Uitvaartwensen

Mensen bewustmaken dat kennis over de dood en ontwikkelen van vaardigheden in omgang met de dood helpt in de acceptatie van de dood. Dat is de basis voor het vastleggen van de eigen uitvaartwensen. Onze vrijwillige uitvaartwensenconsulenten komen graag bij mensen thuis om in een vertrouwde sfeer te praten over hun wensen en hen te adviseren over praktische zaken rondom de uitvaart. Ze hebben veel ervaring met het in kaart brengen van de uitvaartwensen. Onze uitvaartwensenconsulenten zijn allen zeer gedreven vrijwilligers, goed opgeleid en hebben veel ervaring. Zij zijn met recht een van de visitekaartjes van Vereniging Yarden. In het verslagjaar zijn 1.290 uitvaartwensengesprekken gevoerd en is het uitvaartwensenformulier 14.410 keer gedownload van de Yarden-website.

Verder

In ons magazine Verder willen we leden van Vereniging Yarden inspireren met persoonlijke en bijzondere verhalen. Het doel van ons magazine is bewustwording over leven, dood en afscheid. We willen mensen bewust maken van het leven en leren bewuster te leven. We vertellen vaak ingrijpende en soms ook taboedoorbrekende verhalen en vinden het daarbij belangrijk om actueel te zijn. Ook vinden we diversiteit in onze samenleving een belangrijk thema in Verder. In het kader van onze belofte een goed en waardig afscheid voor iedereen bereikbaar te maken, rekening houdend met ieders cultuur, religie en achtergrond, kent Verder bijvoorbeeld de vaste rubriek Wereldafscheid. In deze rubriek vertellen mensen uit diverse culturen en van verschillende religies meer over hun rituelen rondom de dood en afscheid nemen. Uiteindelijk proberen we met al deze positieve, maar soms ook ingrijpende verhalen leden te inspireren en nabestaanden troost bieden.

Uitvaartverzekeren

Mijn Laatste Wensen uitvaartverzekering

Doordat Yarden eigendom is van een vereniging staan betekenisvol ondernemen en betrokkenheid hoog in het vaandel. Vanuit die verantwoordelijkheid is De Mijn Laatste Wensen uitvaartverzekering in 2016 ontwikkeld. En in september van dat jaar werd de eerste verzekering afgesloten. Met deze verzekering willen wij een goed afscheid voor iedereen bereikbaar maken. En dat is meer dan het uitkeren van voldoende geld voor een uitvaart. Deze nieuwe generatie uitvaartverzekeringen sluit goed aan op de behoeftes in onze samenleving, merkten we ook in 2018. Mensen vanuit alle culturen toonden hun interesse in onze verzekering.

De overheid trekt zich steeds verder terug als het gaat om zorg in de laatste levensfase. Mensen krijgen vaak alleen nog specialistische zorg en niet die extra zorg die nodig is om thuis te kunnen blijven wonen, zoals huishoudelijke hulp of persoonlijke verzorging. Mensen moeten meer zelf regelen en dus voor benodigde financiële middelen zorgen. De reden dat wij deze verzekering op de markt brachten is dat terminaal zieken graag zelf bepalen hoe zij de laatste fase ingaan. Wij bieden binnen deze verzekering de mogelijkheid aanvullende zorg in te kopen waarmee terminaal zieken langer thuis kunnen blijven wonen.

Vroegtijdige uitkering mogelijk

In het verslagjaar is voor het eerst gebruik gemaakt van de mogelijkheid tot een vroegtijdige uitkering. Om hiervoor in aanmerking te komen moet een verzekerde minstens een jaar verzekerd zijn conform de algemene voorwaarden. De aanvraag kwam binnen via een chatbericht. De verzekerde informeerde naar de mogelijkheden voor het opnemen van een voorschot. Vooraf zijn uitgebreide voorbereidingen getroffen. Een dergelijk proces is nieuw en

daarom niet makkelijk om op te zetten. Afstemming tussen de verschillende betrokken afdelingen is van groot belang. Er zijn processen en belscripts ontworpen, werkinstructies opgesteld, techniek ingeregeld en betrokken medewerkers zijn goed geïnstrueerd. Voor onze medewerkers was dit een ultieme test: Werkt het? Hebben we overal aan gedacht? In ruim een week tijd was alles geregeld. De verzekerde complimenteerde Yarden met de snelle afhandeling en het plezierige contact.

Voorwaarden in begrijpelijke taal

Bij een verzekering horen algemene voorwaarden. Deze vaak ingewikkelde voorwaarden met kleine letters en onbegrijpelijke jargon wordt door klanten veelal ervaren als droge kost. Met de komst van de Mijn Laatste Wensen uitvaartverzekering hebben we de algemene voorwaarden geschreven in begrijpelijke taal. Toch waren we nog niet tevreden en vroegen we onze klanten naar hun mening. En wat bleek? Het kan nog veel duidelijker. Samen met juristen en de afdeling Compliance, Commerciële Zaken en Marketingcommunicatie zijn de algemene voorwaarden aangescherpt en geschreven in heldere en begrijpelijke taal.

Flexibiliteit

Naast de mogelijkheid van vroegtijdige uitkering bij terminale zieke, biedt Mijn laatste Wensen uitvaartverzekering gratis kinderdekking tot eenentwintig jaar. Het is een bijzonder flexibele verzekering die mee 'ademt' op de veranderingen in iemands leven en kan op ieder moment worden aangepast. Van 100% naturasommen naar 100% kapitaal en ieder ander gewenste tussenliggende combinatie. Ook kan het verzekerd bedrag verhoogd of verlaagd worden en naar keuze wel of niet worden geïndexeerd. Klanten kunnen dit allemaal zelf aan passen, op ieder gewenst moment, via de servicegerichte online klantomgeving Mijn Yarden op yarden.nl. De komst van Mijn Yarden sluit volledig aan bij een van onze duurzame doelstellingen om minder papier te gebruiken. Daarnaast besparen we hiermee tijd en geld. Klanten kunnen zaken met betrekking tot hun uitvaartverzekering voortaan zelf online regelen. Ook is het mogelijk om in Mijn Yarden uitvaartwensen vast te leggen.

Virtuele Assistent

Wij zijn continue bezig met het optimaliseren van onze digitale kanalen. Uit klantonderzoeken is gebleken dat consumenten zelf willen bepalen op welk moment ze een beroep doen op onze klantenservice. Dus voor het stellen van vragen en regelen van zaken op onze website zijn zij liever niet gebonden aan kantoor tijden. Wij ontvingen gemiddeld tussen de vier- en zeshonderd telefoontjes en e-mails per dag. We krijgen zowel eenvoudige als ingewikkelde vragen binnen. Niet alle vragen behoeven uitgebreid antwoord van een medewerker. Daarom hebben wij in het verslagjaar de Virtuele Assistent geïntroduceerd. Bezoekers van yarden.nl krijgen met behulp van de Virtuele Assistent antwoord op hun vragen. Zo dringen we de contactdruk op bestaande kanalen terug. Bovendien kunnen we, tegelijkertijd, oneindig veel klanten van dienst zijn en dat 24/7. Onze servicemedewerkers kunnen op deze manier weer andere klanten verder helpen.

Advies op maat

Een andere belangrijke ontwikkeling is de online distributie van uitvaartverzekeringen. Ondanks dat is er nog steeds een grote groep consumenten die behoefte heeft aan persoonlijk advies. Advies geven gebeurde tot voor kort alleen via een persoonlijk gesprek bij mensen thuis. Vanaf medio 2018 geeft Yarden ook telefonisch advies over een uitvaartverzekering. Dit wordt gefaciliteerd vanuit de afdeling Teleservice. Zij bespreken, tegen aanzienlijk lagere advieskosten dan via een accountmanager van Yarden, de huidige financiële situatie met de (potentiele) klant en geven uitleg over onze verzekeringsmogelijkheden.

Op basis daarvan ontvangt de (potentiele) klant direct een adviesrapport per e-mail. Hiermee is weer een belangrijke stap gezet in het excelleren in extreme klantgerichtheid.

YardenPro

Yarden werkt veel samen met assurantietussenpersonen. Voor hen hebben wij een advies-applicatie ontwikkeld: YardenPro/Advies. Deze app ondersteunt intermediairs snel en eenvoudig bij administratieve handelingen voor Yarden-klanten, nieuwe aanvragen en het geven van een onafhankelijk advies rondom de uitvaartkosten en de uitvaartverzekering. De gebruikers zijn zeer positief over het gebruik van deze app. Intermediairs kunnen met de app veel zaken in een keer makkelijk regelen voor de klant. Zij kunnen advies direct volledig verwerken, een digitaal adviesrapport genereren en advieskosten laten betalen. YardenPro (Advies) heeft zelfs geleid tot nieuwe intermediairs (aanstellingen).

Nazorg

Troost

Een goed afscheid kan troost bieden en na verloop van tijd misschien zelfs zorgen voor een glimlach op het gezicht. Wetenschappelijk onderzoek bevestigt het belang van goed afscheid in een rouwproces. Nederlanders die positief terugkijken op de uitvaart van een naaste, ervaren drie jaar later nog steeds dat de uitvaart een bijdrage heeft geleverd aan de verwerking van het verlies. Dit blijkt uit een onderzoek van de Universiteit Utrecht in opdracht van Yarden dat in het verslagjaar is uitgevoerd. Hierin kwam ook naar voren dat hoe meer sociale steun iemand ontvangt kort na het verlies, hoe kleiner de kans op emotionele problemen na enkele jaren. Mensen die meer steun ontvangen, blijken drie jaar na het verlies minder last te hebben van depressie, posttraumatische stress en rouwreacties.

Ritueel biedt houvast

Hoewel Nederlanders bekend staan als een nuchter volk, geven deelnemers aan het onderzoek aan dat rituelen helpen bij het omgaan met het verlies van een dierbare. De uitvaart is hierbij het belangrijkste ritueel. Mensen zijn in dit onderzoek opvallend positief over de uitvaart. Ook opvallend is dat die positieve kijk en het gevoel zo stabiel zijn over de jaren heen. Het lijkt erop dat een goed beleefde uitvaart zorgt voor een troostende herinnering. Waar mensen vroeger hun religie of geloof volgden en daarmee meer collectief rouwden, kiezen steeds meer Nederlanders nu voor persoonlijke rituelen. Zoals een foto van de overledene neerzetten op een speciale plek in huis, of het graf of plek waar de as is verstrooid bezoeken. Ook een kaars aansteken, iets bij je dragen wat herinnert aan de overledenen en deelnemen aan een bijeenkomst ter herinnering aan de overledene zijn vaak uitgevoerde rituelen onder Nederlanders.

Herinneringen levend houden

Door herinneringen levend te houden, kunnen nabestaanden vaak beter met verlies omgaan. Daarom organiseerden wij, naast bewustwordings- en voorlichtingsactiviteiten van Vereniging Yarden, ook herinneringsbijeenkomsten. Muziek biedt troost bij het verlies van een dierbare en speelt een grote rol bij het herdenken van geliefden. 63% van de Nederlanders vindt de keuze voor muziek zelfs het belangrijkste uitvaartonderdeel om vooraf te regelen, zo blijkt uit de Yarden Afscheidsmeter. Daarom organiseerden we in 2018 een herinneringsconcert, waarmee de band de 3JS een ode brachten aan overleden moeders en vaders. Het helpt

nabestaanden bij het verlies van hun naasten en houdt de herinnering aan hen levend. Een bijeenkomst met een lach en een traan. Speciaal op Vaderdag was dit concert via yarden.nl terug te kijken.

Chat Pratenoververlies.nl

Praten over verlies en rouw kan helpen om een verlies te verwerken. Maar voor veel mensen kan het lastig zijn om over hun gevoelens te praten na het overlijden van een dierbare. Ze ervaren verschillende gedachten en emoties die met elkaar in strijd kunnen zijn. Dan kan het fijn zijn om anoniem te kunnen chatten met iemand die wat verder van je af staat. Dit kan via de chat op pratenoververlies.nl. Hier kunnen mensen zeven dagen per week chatten met een goed getrainde en ervaringsdeskundige vrijwilliger. Een initiatief van Humanitas en Vereniging Yarden. In 2018 heeft Vereniging Yarden de voorbereidingen getroffen om de chatsite Pratenoververlies.nl volledig over te nemen van Humanitas. In het verslagjaar vonden 2.497 chats plaats, met een gemiddelde contactduur van 43 minuten. De meeste bezoekers zijn vrouwen en de gemiddelde leeftijd is 25 jaar. Mensen hebben voornamelijk behoefte om te praten over verlies van ouders waarbij verliesverwerking van de moeder de boventoon voert.

Verder na een uitvaart

Op het domein van nazorg bieden veel vrijwilligers steun bij rouw en verdriet na een afscheid. Vrijwilligers bieden een luisterend oor, maar verwijzen mensen ook door naar diverse professionele partners in rouw- en verliesbegeleiders. Na de uitvaart verstrekken wij aan nabestaanden een nazorgmap met informatie over praktische hulp bij het opruimen van de kleding, administratieve hulp of het leegruimen van een huis. Emotionele hulp als een training Mindfulness om te leren ontspannen in een stressvolle tijd of bemiddelingshulp bij onenigheid tussen familieleden. Daarbij werkte Vereniging Yarden in 2018 samen met partners als het Leger des Heils Reshare, Humanitas, Stresswise, Ontzorgd Verhuizen en de Opzegdienst.

Corporate governance

De Raad van Commissarissen (RvC) heeft binnen de structuurvennootschap Yarden vergaande bevoegdheden. Zo controleert zij de directie om de continuïteit van de vennootschap te bewaken en de belangen van klanten, werknemers, aandeelhouders en andere stakeholders te borgen. De structuur voor het beheersen van deze risico's is verankerd in het RvC-reglement. De Raad legt op haar beurt verantwoording af aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders (Vereniging Yarden en Stichting Yarden).

Integere bedrijfsvoering

Voor een beheerste en integere bedrijfsvoering geldt binnen Yarden de zogeheten 'three lines of defence'. Binnen de eerste lijn beheersen, directie en lijnmanagement de risico's van de bedrijfsactiviteiten. De tweede lijn, bestaande uit de functies risicomangement, actuarial en compliance, controleert, ondersteunt en adviseert het management op het gebied van risicobeheersing. De derde verdedigingslijn bestaat uit de onafhankelijke review van de risico beheersende maatregelen door de interne audit-functie. De verschillende sleutelfuncties zijn door Yarden Holding ingericht waarmee de onafhankelijkheid ten opzichte van alle onderliggende bedrijven geborgd is. De Raad van Commissarissen en in het bijzonder de Risk & Auditcommissie houden hierop toezicht. In het verslagjaar heeft Yarden elke sleutelfunctie verder geprofessionaliseerd c.q. uitgebreid.

Bankierseed

Het integriteitsbewustzijn van medewerkers van Yarden Uitvaartverzekeringen en Yarden Holding wordt versterkt met het afleggen van de zogeheten bankiers eed. De eed is een moreel-ethische verklaring die moet worden afgelegd door beleidsbepalers en (een bepaalde groep) werknemers van een financiële onderneming. De eed bevat verklaringen op het gebied van onder meer centraal stellen van het klantbelang, geen misbruik maken van kennis, geheimhouding van hetgeen is toevertrouwd en het maken van een zorgvuldige belangenafweging. Voorafgaand aan het afleggen ervan benadrukt een directielid wat het belang en het doel is van de eed en wat deze precies inhoudt. Met het afleggen van de eed of belofte wordt de verantwoordelijkheid die het uitoefenen van de functie met zich meebrengt bekrachtigd. Hoewel het afleggen van de eed of belofte wettelijk alleen voor Yarden Uitvaartverzekeringen geldt is ons beleid dat deze eveneens door medewerkers van Yarden Holding wordt afgelegd.

Directiesamenstelling

Het bestuur van Yarden Holding B.V. bestaat uit directeur Financiën & Informatiemanagement Klaas de Boer RA RC RE en directievoorzitter Ron Bavelaar RB. In combinatie met Yarden Holding B.V. worden Yarden Uitvaartzorg B.V. en Yarden Uitvaartfaciliteiten B.V. bestuurd door directeur Sabrina Franken en Yarden Uitvaartverzekeringen N.V. door directeur Drs. Serge Evers ultimo 2018.

Yardeniers maken het verschil

Yarden is een prachtige organisatie met een al even prachtige doelstelling. De directie spreekt haar grote waardering uit naar alle Yardeniers die vaak onder impactvolle omstandigheden hun werk moeten doen. Die dit doen met een ongekennde bevoegenheid, uiterste betrokkenheid en persoonlijke aandacht. Zij maken het verschil.

A.2. Prestaties op het gebied van verzekering

Met het succes van Mijn Laatste Wensen uitvaartverzekering steeg de premie omzet met meer dan 3,3% tot € 77,8 miljoen. Naast het succes heeft Yarden medio augustus 2018 moeten vaststellen dat de omzetting van de naturapakketpolissen in 2007 naar een sommenpolis niet juist heeft plaatsgevonden en heeft haar inzicht in de waardering van de desbetreffende polissen moeten wijzigen. Deze wijziging van heeft ook haar uitwerking op de financiële positie in het boekjaar 2018. Eind 2018 is er een voorziening gevormd voor natura supplement ad €146 mln. waarvan in de voorgaande jaren alreeds €50 mln. voorzien was. Dit resulteert in een additionele toevoeging aan de voorziening van €96 mln., voor alle polissen die als pakket zijn afgesloten. De voorzieningen stegen van € 980,3 miljoen naar €1.106,3 miljoen.

In de afgelopen jaren heeft Yarden diverse strategische opties onderzocht. Dit om enerzijds de verzekeringstechnische risico's in de groep te verlagen en anderzijds de core business te verstevigen. De strategie erop is gericht om tot een duurzame bedrijfsvoering te komen. Doordat Yarden zich nog steeds in de verkennende fase van strategische opties begeeft heeft dit ook zijn weerslag op lagere beleggingsopbrengsten. De inrichting van de beleggingsportefeuille is afhankelijk van de besluiten rondom de strategische opties. In de tussentijd is gekozen voor een veilige beleggingsmix voor een stabiele Solvency II ratio. Echter zijn de opbrengsten daarvan lager dan de rente die nodig is om de verplichtingen te laten groeien. Het moeten aanhouden van de veilige beleggingsmix heeft een negatieve impact op de jaarresultaten. Deze derving van beleggingsopbrengsten heeft tot een direct gevolg dat de resultaten van verzekeringsbedrijf

Door enerzijds lager beleggingsopbrengsten en anderzijds de additionele toevoeging aan de voorziening sloot het verzekeringsbedrijf het jaar 2018 af met een negatief resultaat van € 95,2 miljoen voor belastingen.

Naast dat het verzekeringsbedrijf inzicht verschaft in haar financiële positie voert zij ook een toereikendheidstoets (TRT) uit. Dit als gevolg van artikel 2:435a lid 4 BW. Met de TRT wordt getoetst of de aanwezige balansvoorzieningen tenminste gelijk zijn aan de benodigde voorziening op marktconsistente grondslagen. De bepalingen voor de toereikendheidstoets zijn opgenomen in de richtlijn jaarrekening (RJ 605) en komt de toetsmarge ultimo 2018 positief uit op € 96 mln. Yarden heeft ervoor gekozen om voor de waardering van verzekeringsverplichtingen ten behoeve van de toereikendheidstoets aan te sluiten bij de Solvency II waarde. Bij dit uitgangspunt blijken de voorzieningen van Yarden toereikend te zijn. Ondanks het negatieve resultaat ultimo 2018 is duurzame voorzetting mogelijk onder andere omdat in de uitgevoerde toereikendheidstoets een overwaarde in beleggingen is besloten die ultimo 2018 niet tot uiting komt in financiële positie op statutaire grondslagen.

Solvabiliteit

In het verslagjaar heeft Yarden uitgebreid onderzoek gedaan naar de mogelijkheden van verruiming van haar solvabiliteitspositie. Op basis van de corporate strategie is een aantal strategische opties verkend die tot een meer solide solvabiliteit leiden. Een definitieve beslissing hierover wordt in de eerste helft van 2019 verwacht.

A.3. Prestaties op het gebied van beleggingen

Op basis van de grondslagen voor de statutaire jaarrekening bedragen de opbrengsten uit beleggingen over 2018 € 22,9 mln. De grondslagen voor de statutaire jaarrekening wijken af van de voor Solvency II relevante marktwaarde. Op basis van deze marktwaarden bedraagt het beleggingsrendement over 2018 €72,8 mln.

Opbrengsten uit beleggingen per asset categorie	2018
Obligaties	74.834
Vastrentende fondsen	(2.232)
Derivaten	169
Totaal volgens Solvency II grondslagen (marktwaarde)	72.771
In de statutaire jaarrekening nog niet in aanmerking genomen marktwaardeveranderingen	(49.800)
Opbrengsten uit beleggingen naar grondslagen van de statutaire jaarrekening	22.971

Beleggingen in derivaten

De onderneming maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten die de onderneming blootstelt aan markt-, valuta-, rente-, kasstroom-, krediet- en liquiditeitsrisico. Om deze risico's te beheersen heeft de onderneming een beleid inclusief een stelsel van limieten en procedures opgesteld om de risico's van onvoorspelbare ongunstige ontwikkelingen op de financiële markten en daarmee de financiële prestaties van de onderneming te beperken.

De onderneming zet afgeleide financiële instrumenten in, waaronder rentederivaten/valutatermijn-contracten om deze risico's te beheersen. Afgeleide instrumenten worden niet ingezet voor handelsdoeleinden.

Rentederivaten

Binnen het marktrisicoprofiel van Yarden neemt het renterisico een belangrijke plaats in. Het renterisico ontstaat indien de rentegevoeligheid van de activa en van de passiva niet volledig aan elkaar gelijk zijn. Als de markttrentes veranderen, komt dit tot uiting in mutaties in het resultaat en/of vermogenspositie. Dit risico wordt in belangrijke mate afgedekt door het gebruik van rentederivaten (interest rate swaps).

Uitimo boekjaar staan de volgende interest rate swaps uit:

bedragen x € 1.000

	Hoofdsom	Restant	Te ontvangen rente	Te betalen rente	Einddatum	Marktwaaarde	
						2018	2017
1	37.000	37.000	3,37%	6m Euribor	05-jul-30	10.702	10.800
2	<u>27.000</u>	<u>27.000</u>	3,23%	6m Euribor	05-jul-40	<u>10.319</u>	<u>10.051</u>
	64.000	64.000				21.021	20.851

De derivaten van € 64 mln. betreffen interest rate swaps waarbij de vennootschap een vaste rente ontvangt en een variabele rente betaalt. Deze derivaten zijn onderdeel van de beleggingsportefeuille van Yarden Uitvaartverzekeringen.

A.4. Prestaties op overig gebied

De inkomsten en kosten van Yarden komen geheel voort uit verzekerings- (zie A2) en hiermee gerelateerde beleggingsactiviteiten (zie A3). Yarden heeft geen andere materiële inkomsten en kosten.

A.5. Overige informatie

Dividend en solvabiliteit

Yarden streeft voor haar polishouders naar een solide solvabiliteit. De normsolvabiliteit is binnen Yarden gedefinieerd als het niveau waarbij langjarig en in diverse stresssituaties de solvabiliteit met tijdige toepassing van voorspelbare extra maatregelen binnen een half jaar weer op het wettelijke niveau (100%) kan worden gebracht.

Duidelijk moet zijn bij welk niveau dividend kan worden uitgekeerd. In het huidige beleid is reeds bepaald dat beneden het niveau van de normsolvabiliteit in principe geen dividend zal worden uitgekeerd. Boven het normniveau kan wel sprake zijn van dividenduitkering. Overigens is bij Yarden Uitvaartverzekeringen geen sprake van een dividendstroom die de groep verlaat. De relevante kasstroom in het kader van dit kapitaalbeleid is het dividend dat Yarden Uitvaartverzekeringen uitkeert aan Yarden Holding. Een dergelijke dividenduitkering verlaagt de solvabiliteit van Yarden Uitvaartverzekeringen, maar die van de groep blijft gelijk.

In 2018 is geen (interim) dividend uitgekeerd.

B. Bestuursysteem

B.1. Algemene informatie over het bestuursysteem

Ondernemen gaat gepaard met het nemen van risico's en vraagt om een consistente en transparante beoordeling van mogelijkheden en risico's, gericht op groei en continuïteit van de onderneming. De directie van Yarden heeft kaders gesteld voor strategie en risicogovernance om deze beoordeling adequaat en efficiënt te doen verlopen. Deze kaders gelden voor de gehele organisatie. Yarden heeft een open cultuur waarin risico's bespreekbaar zijn, medewerkers zich verantwoordelijk voelen informatie te delen over risico's, en waarin (pro)actief risicomanagement wordt gewaardeerd. De directie van Yarden onderkent dat transparantie over risico's een belangrijk ingrediënt is voor effectief risicomanagement. De directie en de Risk & Auditcommissie zien erop toe dat de gewenste cultuur en het risicobewustzijn worden geconcretiseerd in herkenbare aspecten, zoals gewenst gedrag en de invulling van de zgn. Risk Appetite. In 2018 heeft Yarden dan ook onverminderd aandacht besteed aan de verdere verbetering van opzet en werking van de interne risicobeheersing en controlesystemen.

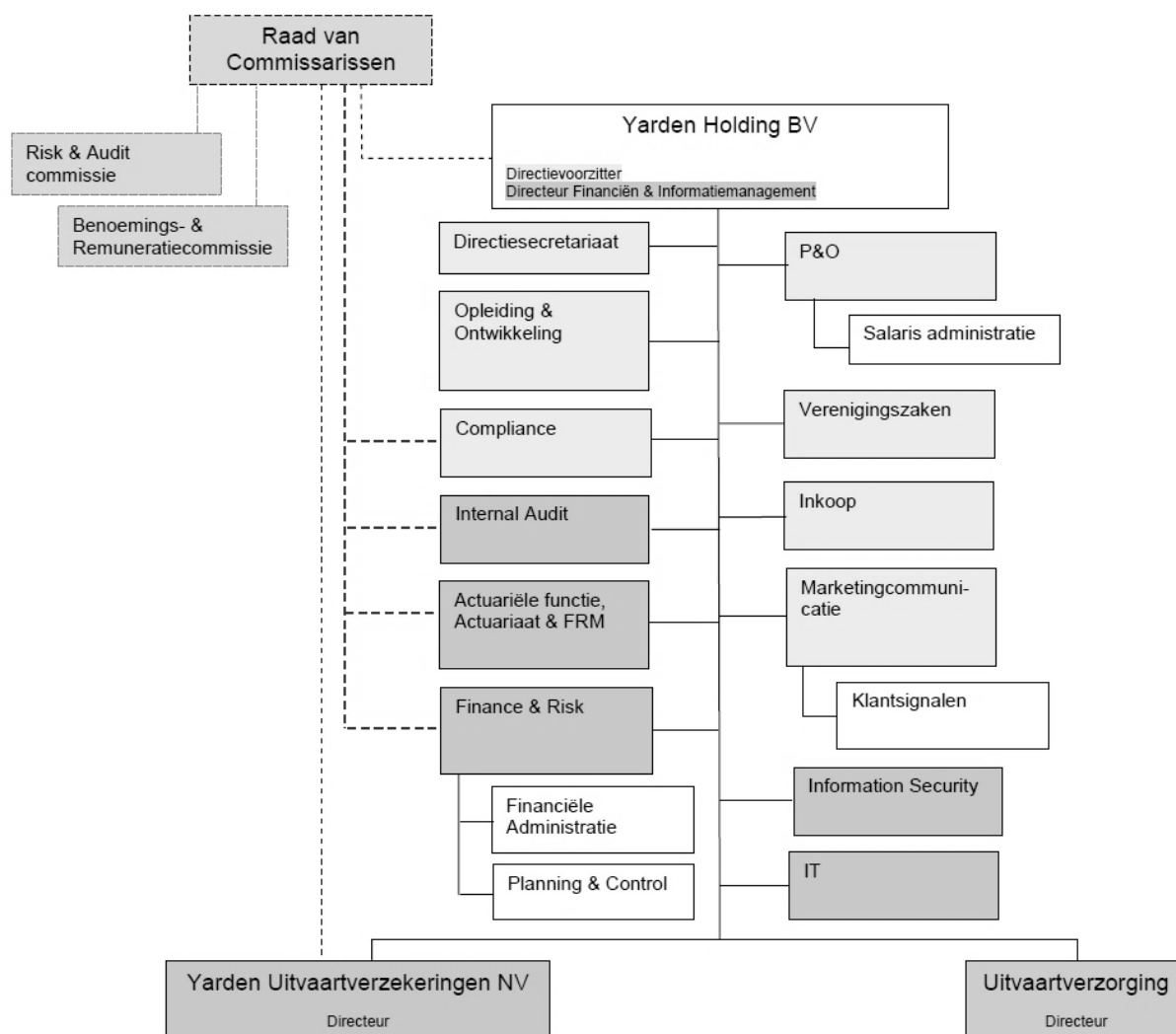
Yarden definieert risicomanagement als een 'systematisch en regelmatig onderzoek naar de risico's die mensen, materiële en immateriële belangen en activiteiten bedreigen en de formulering en implementatie van een geïntegreerd beleid met betrekking tot risicoreductie, risico-overdracht en risicofinanciering'. Binnen Yarden is het risicomanagement dan ook gericht op het houden van grip op de missie, visie en strategie van de organisatie met als belangrijkste uitkomst het behalen van de strategische doelstellingen.

Corporate Governance-structuur

De Raad van Commissarissen en de directie onderschrijven, hoewel daartoe niet verplicht, de algemeen gedragen beginselen van de Nederlandse Corporate Governance Code en leven deze ook na. Vanuit de richtlijn 'comply or explain' rapporteert Yarden eventuele afwijkingen aan haar externe toezichthouders. De Raad heeft er vanuit praktisch oogpunt voor gekozen om twee van de drie in de code genoemde commissies samen te voegen. Naast de Risk & Auditcommissie kent de Raad de Renumeratiecommissie die gecombineerd is met de Selectie- en Benoemingscommissie. De Raad kent een eigen reglement waarin onder meer zijn opgenomen de profielschets, omvang en samenstelling van de Raad, het rooster van aftreden en de reglementen van de commissies

Beleidsbepalend orgaan

De structuur van het beleidsbepalend orgaan van Yarden is gelijk aan die van Yarden Holding B.V. Deze structuur is weergegeven in de afbeelding op de volgende pagina.

Het bestuur van Yarden Uitvaartverzekeringen N.V. ultimo 2018 bestaat uit directeur Uitvaartverzekeringen drs. Serge Evers en Yarden Holding bv. De directie van Yarden Holding B.V. bestaat uit de directeur Financiën & Informatiemanagement Klaas de Boer RA RC RE en de directievoorzitter Ron Bavelaar RB. De directie van Yarden is zodanig samengesteld dat zij haar taak naar behoren kan vervullen.

De taak van de directie is het besturen en vertegenwoordigen van de onderneming Yarden Uitvaartverzekeringen N.V., hetgeen onder meer inhoudt dat de directie verantwoordelijk is voor de formulering van de strategische doelen met bijbehorend risicoprofiel, het creëren van de financiële en organisatorische randvoorwaarden die nodig zijn voor de realisatie van deze doelen, de resultatenontwikkeling en de voor de onderneming relevante maatschappelijke aspecten van ondernemen.

Raad van Commissarissen

Binnen Yarden is de Raad van Commissarissen de interne toezichthouder. Tot de taak van de Raad van Commissarissen wordt onder meer gerekend:

- Het houden van toezicht en (al dan niet voorafgaande) controle op, en het adviseren van, de directie omtrent de realisatie van de doelstellingen van de vennootschap, de strategie en de risico's verbonden aan de ondernemingsactiviteiten, de opzet en werking van de interne risicobeheersings- en controlesystemen, het financiële verslaggevingsproces en de naleving van de wet- en regelgeving;
- Het naleven en handhaven van de corporate governancestructuur van de vennootschap.

Voor verdieping in reguliere specifieke thema's zijn twee commissies werkzaam binnen de Raad van Commissarissen:

- De Risk & Auditcommissie (waarin ook de risico-thema's worden behandeld);
- De Remuneratiecommissie (gecombineerd met de Selectie- en Benoemingscommissie);

De commissies zijn door de Raad uit haar midden samengesteld. De (gehele) Raad van Commissarissen is verantwoordelijk voor besluiten.

De Risk & Auditcommissie is een vaste commissie van de Raad van Commissarissen en ondersteunt de Raad van Commissarissen bij het uitvoeren van de verantwoordelijkheden op het terrein van toezicht. De commissie bestaat uit drie leden. De commissie beoordeelt het financiële verslaggevingsproces, het systeem van interne beheersing en beheersing van (financiële) risico's, het controleproces en het proces waarmee de onderneming de naleving van wet- en regelgeving en de eigen gedragscode bewaakt.

De Remuneratiecommissie is een vaste commissie van de Raad van Commissarissen. Deze commissie stelt selectiecriteria en benoemingsprocedures op inzake de statutaire leden van de directie en de commissarissen en beoordeelt ten minste éénmaal per jaar de omvang en de samenstelling van de statutaire directie en de Raad van Commissarissen en doet zo nodig voorstellen aan de Raad. De Remuneratiecommissie beoordeelt ten minste éénmaal per jaar het functioneren van de individuele leden van de statutaire directie en rapporteert hierover aan de Raad. De Remuneratie-commissie ziet ook toe op het beheerst beloningsbeleid van de organisatie in het algemeen en de sleutelfunctionarissen in het bijzonder.

Beoordeling adequaatheid governancestelsel

Het governancestelsel van Yarden moet er voor zorgen dat op de diverse lagen binnen de organisatie overzicht behouden kan worden, zodat de juiste beslissingen kunnen worden genomen op het juiste moment en door de juiste functionaris. De structuur en de daar in opgenomen verschillende bestuurslagen zijn op een dusdanig wijze opgebouwd dat enerzijds voldaan wordt aan de wettelijke vereisten en anderzijds de mogelijkheid wordt geboden om proactief te kunnen inspelen op behoeften van de business of wettelijke vereisten. Voor de verschillende bestuurslagen zijn tevens heldere taken- en verantwoordelijkheden vastgelegd. Het governancestelsel zoals dit binnen Yarden is ingericht voorziet als mechanisme om te kunnen anticiperen en reageren op mogelijke veranderingen in de bedrijfsomgeving of risicoprofiel binnen een passend tijdspad. De governance structuur is ook

zo ontworpen om de formulering, controle en eenmaal goedgekeurde implementatie van strategie te vergemakkelijken en toe te zien op de realisatie daarvan.

B.2. Deskundigheids- en betrouwbaarheidsvereisten

Samenstelling en deskundigheid

Bij de samenstelling van de directie is rekening gehouden met complementariteit, collegiaal bestuur en diversiteit. Ieder directielid beschikt, naast gedegen kennis van de financiële sector en uitvaartverzekeringen, over grondige kennis om het totale beleid van Yarden Uitvaartverzekeringen te kunnen beoordelen en te kunnen bepalen. Waarmee zij een afgewogen en zelfstandig oordeel kan vormen over de risico's die de vennootschap loopt. Zij draagt zorg voor een evenwichtige afweging tussen commerciële belangen en te nemen risico's. De directie volgt het educatieprogramma dat het Verbond van Verzekeraars in samenwerking met Nyenrode Business Universiteit heeft ontwikkeld, en voldoet aan de eisen van permanente educatie. De directeur Financiën & Informatiemanagement is belast met de voorbereiding van de Own Risk & Solvency Assessment (ORSA) welke conform de wettelijke bepalingen ieder jaar plaatsvindt.

Taak en werkwijze

De directie, die de 'bankierseed' heeft afgelegd, stelt in haar denken en doen de belangen van de klant voorop en zorgt voor een evenwichtige afweging van alle belangen van de bij Yarden Uitvaartverzekeringen betrokken stakeholders. De verklaring geldt als leidraad voor het handelen van alle medewerkers.

Risicomanagement & Audit

Het risicomanagement en de invulling van de auditfunctie zijn o.a. verantwoord in het verslag van de Raad van Commissarissen. Nieuwe producten worden ontwikkeld aan de hand van een productgoedkeuringsproces waarbij alle disciplines zijn aangesloten.

De interne auditfunctie is onafhankelijk ten opzichte van Yarden gepositioneerd. De interne auditfunctie rapporteert aan de directeur Financiën & Informatiemanagement en heeft escalatiemogelijkheid naar de directievoorzitter en Raad van Commissarissen.

Sleutelfuncties

De wijze waarop directie en sleutelfunctionarissen tonen dat integriteit belangrijk is, heeft een belangrijke uitstraling naar de rest van de organisatie. Yarden stimuleert integriteit dan ook bij voorbeeldgedrag vanuit directie en sleutelfunctionarissen: "leading by example". De juiste "Tone at the top" is van doorslaggevende betekenis voor het succesvol handhaven van dit integriteitbeleid. Directie en sleutelfunctionarissen zien erop toe dat zowel senior management als andere medewerkers integer handelen en 'challengen' hen met de eigen integere opstelling.

Een gerelateerd integriteitsrisico is onzorgvuldige oordeel- en besluitvorming. De directie en sleutelfunctionarissen stimuleren dat constructief wordt gediscussieerd en dat er voldoende tegenspraak is door open te staan voor meningen en door te vragen naar onderbouwingen.

Beheerst beloningsbeleid

Het beloningsbeleid is in eerste instantie gericht op het bevorderen, aantrekken en behouden van goed gekwalificeerde medewerkers. Dit alles binnen een beheerste en integere bedrijfsvoering en gericht op de lange termijn. Dit betekent onder meer dat Yarden zal voorkomen dat medewerkers door beloningen geprikkeld worden tot onzorgvuldig behandeling van de klant en/of het niet nakomen van de zorgplicht. Bovendien wil Yarden voorkomen dat het beloningsbeleid het nastreven van korte termijndoelen bevordert ten koste van de continuïteit van de onderneming.

Yarden voert jaarlijks een risicoanalyse uit of het beloningsbeleid nog in lijn is met de geldende wet- en regelgeving en strategie van Yarden.

Dit is een beloningsbeleid dat Yarden ook toepast voor toezichthoudende functies, bestuurlijke en beleidsbepalende functies en sleutelfunctionarissen. Voor al deze functionarissen kent Yarden geen variabele beloningen en/of aanvullende pensioen- en VUT-regelingen.

Naleving wet- & regelgeving

Uitgangspunt voor Yarden is 100% compliant te zijn. De naleving van wet- & regelgeving is vast onderdeel op zowel de agenda van de Risk & Auditcommissie als van de directie.

B.3. Risicomanagementsystemen inclusief beoordeling van het eigen vermogen en solvabiliteit

De directie van Yarden stelt jaarlijkse de strategische doelstellingen vast die Yarden de komende jaren wil bereiken voor zowel het verzekeringsbedrijf als de uitvaartvaartonderneming.

Het Risicomanagement Systeem (RMS) van Yarden zorgt voor een goed en adequaat risicobeheer en stelt Yarden in staat om op een effectieve en efficiënte wijze onzekerheden en de hieraan verbonden risico's en kansen om te gaan, zodat de doelstellingen van Yarden worden gerealiseerd.

Bovendien draagt het RMS er aan bij dat Yarden zich houdt aan geldende wet- en regelgeving, interne richtlijnen en gedragscodes.

Yarden hanteert voor het opzetten, het implementeren en borgen van het RMS en het opzetten van de RM functie de volgende kaders en richtlijnen:

1. Het RMS voegt waarde toe en draagt bij aan verbetering van de organisatie;
2. Het RMS is een integraal onderdeel van de (besluitvorming)processen;
3. Het RMS is maatwerk, past bij de context van de organisatie en volgt de veranderingen.
4. Het RMS is een systematisch en op feiten gebaseerd proces;
5. Het is open en transparant en houdt rekening met menselijke en culturele factoren.

Risicomanagement proces

Het risicomanagementproces van Yarden bestaat in algemene zin uit de onderstaande vijf basisstappen:

1. Risico-oriëntatie
2. Risico-inventarisatie
3. Risico-analyse/evaluatie
4. Risicobeheersing/financiering
5. Risico-monitoring

Evaluatie

Met ingang van 2017 wordt jaarlijks de werking van het Risicomanagementsysteem geëvalueerd. Yarden hanteert bij deze evaluatie de volgende thema's:

- Risicocultuur
- Strategie en beleid
- Risicomanagementfunctie
- Risicomanagementprocessen.

Bij de evaluatie wordt uitgegaan van de vier niveaus van volwassenheid, namelijk:

Niveau 4: Geïmplementeerd en periodiek geëvalueerd

Niveau 3: Gestructureerd en geformaliseerd

Niveau 2: Reproduceerbaar of informeel

Niveau 1: Niet bestaand; ad hoc of onvoldoende

Yarden heeft de ambitie om in 2018 op alle vier de thema's het gewenste volwassenheidsniveau 4 te realiseren.

Solvency II

De implementatie van het Solvency II-regime heeft binnen Yarden effect gehad op het valideren van modellen en de aandacht voor de risico's. Hierdoor is er meer inzicht in de risico's verkregen.

Yarden is gevoelig voor een aantal risico's, hetgeen zijn weerslag vindt in de opbouw van het vereiste vermogen. De grootste risico's die Yarden loopt betreffen de marktrisico's en de verzekeringstechnische risico's.

Yarden maakt periodiek een risico-analyse en de belangrijkste risico's worden tevens vertaald in stress scenario's. Vanuit deze scenario's worden in de jaarlijkse Own Risk Solvency Assessment (ORSA) opgesteld. Op basis van de ORSA 2017 is bepaald dat een nieuwe kredietcrisis waarbij de rente, de bedrijfsobligaties en de aandelen sterk dalen, en de staat-swapsread uitloopt, de meeste impact heeft. Overigens zijn de risico's ten aanzien van aandelen reeds begin 2017 genivelleerd omdat de gehele aandelenportefeuille is verkocht. Door de aanwezige buffer en de mogelijke herstelmaatregelen zal dit naar verwachting niet leiden tot een onderschrijding van de wettelijke solvabiliteit. Het risico van een kredietcrisis wordt beheerst door samen met de fiduciair vermogensbeheerder en de Beleggingscommissie van Yarden Uitvaartverzekeringen de ontwikkelingen in de markt nauwgezet te volgen en te interveniëren wanneer dat nodig is.

In het Kapitaalbeleid van Yarden is onderbouwd dat de Solvency II-opbouw voor het vereiste vermogen voor het grootste deel passend is. Enkele onderdelen van het vereiste vermogen raken uitvaartverzekeraars echter onevenredig zwaar. Het betreft het vereiste vermogen voor een mass-lapse-schok en de hoogte van de risicomarge. Hierdoor wordt de aanwezige solvabiliteit onder Solvency II voor Yarden sterk verlaagd in vergelijking met het Solvency II Basic-regime waar een voor Yarden meer passende mass-lapse-schok en risicomarge geldt.

Monitoring solvabiliteit

Yarden bewaakt op regelmatige basis de solvabiliteit. Maandelijks wordt vanuit het Actuarieat een uitgebreide rapportage opgeleverd met de stand van zaken en mutaties in de solvabiliteit. Wekelijks wordt van de fiduciair vermogensbeheerder een set van indicatoren ontvangen die van invloed kunnen zijn op (het marktriscodeel van) de solvabiliteit. Op basis van deze ontwikkelingen kan worden besloten tussentijdse solvabiliteitsberekeningen te maken of te derisken in de beleggingsportefeuille. De ontwikkelingen met betrekking tot de solvabiliteit en mogelijke derisking-acties op beleggingsgebied worden besproken in de Beleggingscommissie en in de Risk & Auditcommissie.

Vermogensbeheer

Een aanzienlijk deel van de risico's die Yarden als bedrijf in theorie loopt, komen voort uit de wijze waarop haar vermogen wordt belegd. Yarden heeft het beheer van haar beleggingen uitbesteed aan extern fiduciair vermogensbeheerder Kempen Capital Management. Het fiduciair vermogensbeheer bestaat uit de advisering over en uitvoering van het beleggingsbeleid, beheer en beleggen van vermogen, administratie, (wettelijke) verslaglegging, performance meting en risicomanagement. De opdracht aan de fiduciaire beheerder is vastgelegd in een schriftelijk mandaat. Als custodian is Northern Trust benoemd.

De Beleggingscommissie van Yarden heeft als functie de directie te adviseren op het gebied van het beleggingsbeleid. De commissie bestaat uit de directie van Yarden Uitvaartverzekeringen en Yarden Holding, minimaal twee externe leden en vertegenwoordigers van de fiduciaire vermogensbeheerder. De externe leden worden door de directie van Yarden Uitvaartverzekeringen benoemd. Alle leden van de Beleggingscommissie zijn deskundig op het gebied van beleggingen en Asset Liability Management (ALM).

ORSA

Yarden voert ten minste jaarlijks een Own Risk and Solvency Assesment (ORSA) uit. De directie van Yarden toets door middel van de ORSA haar kapitaal en voert eventuele managementacties uit om het kapitaal in overeenstemming te brengen met de risico's. In 2018 heeft Yarden een beperkte ORSA uitgevoerd. De financial riskmanager stemt met de directie van Yarden af in hoeverre het kapitaal in de huidige en toekomstige omstandigheden, gegeven de geïdentificeerde risico's, voldoende robuust is om overblijvende risico's te absorberen. Bij de vaststelling hiervan wordt gebruik gemaakt van scenario-analyses en stress-tests. Dit alles wordt vastgelegd in het ORSA-document. Ten minste jaarlijks wordt een evaluatiemoment voor de ORSA geagendeerd. De combinatie van business-strategie, risicobereidheid, solvabiliteitspositie en continue evaluatie leidt tot input voor het vereiste kapitaal.

B.4. Interne controlesystemen

Yarden hanteert een interne controlesysteem om te bewaken dat:

- Organisatiedoelstellingen in overeenstemming zijn met de missie van Yarden;
- Middelen om de doelstellingen te bereiken effectief en efficiënt worden ingezet;
- Rechten en bezittingen van Yarden worden bewaakt;
- Rapportages op het gebied van operationele en financiële verantwoording betrouwbaar zijn;
- Wetten, andere van toepassing zijnde regelgevingen en ethische normen worden nageleefd.

Risicogovernance

De interne controleprocessen zijn gebaseerd op functiescheiding en vierogen-principe. Een belangrijk onderdeel van het interne controlesysteem is het toezien op de toereikende beheersing van de risico's waarmee Yarden wordt geconfronteerd. Dit gaat om alle risico's die een impact op de organisatie hebben en een bedreiging kunnen vormen voor het bereiken van de organisatie-doelstellingen. Deze risico's worden gerapporteerd in het risico-dashboard van Yarden.

Het mandaat en het commitment voor het opzetten van het Risicomanagementsysteem en de Risicomanagementfunctie is door de directie van Yarden gegeven op basis van onderstaande verantwoordelijkheden conform het "Three Lines of Defence"-principe. Door functiescheiding in te richten tussen het opstellen van beleid, uitvoering van beleid en controle op de naleving van dit beleid wordt een hoge mate van risicobeheersing bereikt.

1e Lijn: (Risico)eigenaar

Het management van iedere afdeling is primair verantwoordelijk voor alle risico's binnen zijn/haar afdeling en voor het uitvoeren, naleven en de effectiviteit van getroffen beheersmaatregelen in de 1e Lijn. Deze lijn heeft een uitvoerende rol en richt zich op het primaire en uitvoerende proces.

2e Lijn: (Risico)control

De 2e Lijn (Compliance, Riskmanagement en Actuarieel) functioneert op basis van vier rollen, te weten: adviseren, ondersteunen, signaleren en monitoren en zorgt er zo voor dat de 1e Lijn op een zorgvuldige wijze de verantwoordelijkheid kan nemen voor Risicomanagement.

Adviseren: gevraagd en ongevraagd advies geven over Compliance, Riskmanagement en actuariële vraagstukken, risico's en overige aan riskmanagement gelieerde aspecten.

Ondersteunen: gevraagde ondersteuning geven over Compliance, Riskmanagement en actuariële vraagstukken, risico's en overige aan Riskmanagement gelieerde aspecten.

Signaleren: het signaleren van nieuwe voor Yarden relevante en van toepassing zijnde wet- en regelgeving en daaraan gelieerde mogelijke risico's, omissies e.d. in beleid/beleidskaders, processen en procedures gerelateerd aan Riskmanagement, alsmede wijzigingen van bestaande risico's.

Monitoren: een onafhankelijke toetsing binnen Yarden van de:

- kwaliteit van de uitvoering van de monitoring door de 1e Lijn van de juiste, tijdige en volledige werking en effectiviteit van de beheersmaatregelen;

- werking op juistheid, tijdigheid en volledigheid en effectiviteit van de beheersmaatregelen, op naleving van beleid, op de bedrijfsvoering, op wet- en regelgeving en interne voorgeschreven beleidskaders, processen en procedures, etc.

Op maandelijkse basis houdt Yarden een risico-overleg waarin zowel de Directeur Financiën & Informatiemanagement, Manager Finance & Operationeel Risico Management, Manager Actuarial & Financieel Risico Management, Security Officer, Compliance Manager en Manager IT zitting nemen.

3e Lijn: (Risico)zekerheid

De interne auditor geeft een onafhankelijk oordeel over de opzet, bestaan en werking van het interne beheersingsraamwerk (1e en 2e Lijn).

Risicomanagementfunctie

De risicomanagementfunctie is bij Yarden opgedeeld in financieel risicomanagement en operationeel risicomanagement. Financieel risicomanagement is belegd bij de manager Actuarial en het aandachtsgebied operationeel risicomanagement is belegd bij de Manager Finance. Zij geven invulling aan de risicomanagementfunctie en de daarmee verband houdende specifieke taken.

De risicomanagementfunctie is een onafhankelijke, objectieve functie die meerwaarde levert aan Directie, Raad van Commissarissen en management door middel van kaderstelling, advisering, monitoring, signalering, ondersteuning en rapportage over de effectiviteit van beheersing van risico's in casu van het risicomanagementsysteem van Yarden.

Een objectieve, eerlijke en onafhankelijke taakvervulling is essentieel voor de effectiviteit van de risicomanagementfunctie. De risicomanagementfunctie is onafhankelijk van de 1e Lijn en 3e Lijn. De onafhankelijkheid en objectiviteit van de risicomanagementfunctie worden geborgd in het Risk Charter.

De risicomanagementfunctie valt onder verantwoordelijkheid van de Directeur Financiën & Informatiemanagement. De Raad van Commissarissen ziet toe op de juiste en adequate hantering van het voornoemde risicomanagement. Per kwartaal wordt van de voortgang op risicobeheersing en compliance verslag gedaan aan de Risk & Auditcommissie van de Raad van Commissarissen. De Risk & Auditcommissie vergadert minimaal vijf maal per jaar.

Risicomanagement en compliance zijn daarbij vaste agendapunten. Binnen Yarden is er maandelijks een risico-overleg met de Directeur Financiën & Informatiemanagement, Manager Finance & Operationeel Risico Management, Manager Actuarial & Financieel Risico Management, Security Officer, Compliance Manager en Manager IT.

Compliance functie

De compliance functie binnen Yarden bewaakt het voldoen aan wet- en regelgeving door de directie en het lijnmanagement te ondersteunen in beleid, advies en implementatie van relevante wet- en regelgeving. Door de beheersing van compliance gerelateerde risico's, het stimuleren van en het toezien op de naleving van wet- en regelgeving en interne gedragsregels, alsmede het creëren van meer bewustwording, beoogt Yarden haar integriteit en die van de directie, de Raad van Commissarissen, het management en de medewerkers te waarborgen. En tevens bij te dragen aan een goede reputatie en het behouden van een integere organisatie.

Een objectieve, eerlijke en onafhankelijke taakvervulling is essentieel voor de effectiviteit van de compliance functie. De compliance functie is onafhankelijk van de 1e en 3e Lijn en staat los van de dagelijkse lijnactiviteiten. De Compliance Manager heeft dan ook geen taken, bevoegdheden of verantwoordelijkheden binnen de 1e Lijn. Onafhankelijkheid en objectiviteit worden geborgd via het Compliance Charter.

Interne auditfunctie en Actuariële functie

Voor de werking van het interne controlesysteem van Yarden zijn de bijdragen van deze beide functies van groot belang. B5 en B6 zijn de paragrafen waar deze functies afzonderlijk worden toegelicht.

B.5. Interne Auditfunctie

De interne auditfunctie helpt met systematische en gedisciplineerde audits de effectiviteit van de processen van risicomanagement, beheersing en governance te evalueren en te verbeteren.

Hiertoe voert de interne auditfunctie onder meer de volgende activiteiten uit:

- Het actualiseren van het audit universum;
- Het opstellen van een interne-auditjaarmeerplan;;
- Het auditen van de doeltreffendheid en effectiviteit van processen, beleid en mitigerende maatregelen en doen van aanbevelingen dienaangaande;
- Het gevraagd en ongevraagd adviseren van medewerkers, management en directie om de processen van risicomanagement, beheersing en governance te verbeteren;
- Het rapporteren aan management, directie en Raad van Commissarissen.

De interne auditfunctie is onafhankelijk, objectief en wordt geborgd door het Interne Audit Charter.

Interne audits, materiele bevindingen en aanbevelingen

De interne auditor heeft in 2018 over alle door haar uitgevoerde audits gerapporteerd richting zowel directie als ook aan de Risk en Auditcommissie. Ook onze externe accountant heeft kennis genomen van deze rapportages en komt op basis van deze verslagen en aanvullende rapportages en controleverslagen tot de conclusie dat de uitvoering van de onderzoeken van een goed niveau zijn.

B.6. Actuariële functiehouder

De manager Actuarieel is binnen Yarden de Actuariële Functiehouder. Voor het invullen van de actuariële functie, met name wat betreft beoordelende en toetsende taken, wordt onder meer gebruik gemaakt van een externe actuaris.

De actuariële functie draagt ertoe bij dat het risicomanagementsysteem binnen Yarden doeltreffend wordt toegepast, met name wat betreft de risicomodellering die ten grondslag ligt aan de berekening van de kapitaalvereisten en eigen risico- en solvabiliteitsbeoordeling. De actuariële functie is verantwoordelijk voor de coördinatie van de diverse actuariële berekeningen in het kader van ORSA, Asset Liability Management (ALM)-studies, en de vereiste kapitalen onder Solvency II.

Een objectieve, eerlijke en onafhankelijke taakvervulling is essentieel voor de effectiviteit van de actuariële functie. De actuariële functie voert haar werkzaamheden onpartijdig en onbevooroordeeld uit. De actuariële functie houdt zich aan de gedragsregels van het Actuariel Genootschap waarin integriteit, onafhankelijkheid, vertrouwelijkheid, vakkundigheid, zorgvuldigheid en herleidbaarheid sleutelwoorden zijn. Onafhankelijkheid en objectiviteit van de actuariële functie binnen Yarden is geborgd in het Charter Actuariële Functie.

B.7. Uitbesteding

Yarden heeft zich in haar uitbestedingsbeleid gecommitteerd aan de wet en regelgeving zoals deze in Solvency II beschreven staat. Interne verzoeken tot uitbesteding worden getoetst aan de hand van de volgende criteria: wordt er uitbesteed aan een derde? En heeft de uitbesteding een structureel karakter? Betreft het een kritieke of belangrijke functie of werkzaamheid?

IT

De huidige IT uitbestedingen die hier aan voldoen zijn de uitbestede IT infrastructuur (Centric), de huidige CRM/polis administratie (Verne), en de financiële administratie (AFAS). Al deze uitbestedingen bevinden zich op Nederlands grondgebied en Yarden heeft contracten die passend zijn bij de dienstverlening. De dienstverlening wordt gemonitord door middel van de in de SLA vastgelegde afspraken, zoals periodieke controle van change en incident management. Daarnaast is er op al deze uitbestedingen overleg op strategisch en tactisch niveau om toekomstbestendigheid te waarborgen.

Al deze uitbestedingen zijn er op gericht om de continuïteit te kunnen waarborgen en zo veel mogelijk binnen de standaarden te opereren zodat kostenefficiëntie behaald kan worden. Alle contracten met Centric, Verne en AFAS hebben een ISAE 3402 type II verklaring.

Vermogensbeheer

Een aanzienlijk deel van de risico's die Yarden als bedrijf in theorie loopt, komen voort uit de wijze waarop haar vermogen wordt belegd. Yarden heeft het beheer van haar beleggingen uitbesteed aan extern fiduciair vermogensbeheerder Kempen Capital Management. Het fiduciair vermogensbeheer bestaat uit de advisering over en uitvoering van het beleggingsbeleid, beheer en beleggen van vermogen, administratie, (wettelijke) verslaglegging, performance meting en risicomanagement. De opdracht aan de fiduciaire beheerder is vastgelegd in een schriftelijk mandaat. Als custodian is Northern Trust benoemd.

De Beleggingscommissie van Yarden heeft als functie de directie te adviseren op het gebied van het beleggingsbeleid. De commissie bestaat uit de directie van Yarden Uitvaartverzekeringen en Yarden Holding, meerdere externe leden en de fiduciaire vermogensbeheerder. De externe leden worden door de directie van Yarden Uitvaartverzekeringen benoemd. De Beleggingscommissie bestaat uit minimaal twee externe leden. Alle leden van de Beleggingscommissie zijn deskundig op het gebied van beleggingen en Asset Liability Management (ALM).

B.8. Overige informatie

Yarden heeft alle materiële informatie over het governancestelsel in de bovenstaande toelichtingen opgenomen. Andere materiële informatie is niet aan de orde.

C. Risicoprofiel

Yarden Uitvaartverzekeringen nv is onderdeel van Yarden Holding bv en voert uitsluitend levenslange verzekeringen bij overlijden. Door het feit dat de portefeuille volledig bestaat uit verzekeringen bij overlijden is er voor de vaststelling van de solvabiliteitskapitaalvereiste ten aanzien van verzekeringstechnische risico's alleen blootstelling aan het levensverzekeringstechnisch risico. Daarnaast is Yarden blootgesteld aan markt-, tegenpartij-, liquiditeits- en operationeel risico.

Tabel 1 bevat een vergelijking van de Solvency II-positie van Yarden Uitvaartverzekeringen nv per 31 december 2017 en per 31 december 2018.

SCR	31-12-2018	31-12-2017
Rente	134.509	105.900
Aandelen	462	1.347
Vastgoed	4.391	2.769
Valuta	.	.
Spread	360	499
Concentratie	.	.
<i>Diversificatie</i>	<i>(2.542)</i>	<i>(2.250)</i>
SCR Markt	137.180	108.264
Kortleven	50.942	48.867
Lapse	107.158	119.291
Kosten	66.876	68.158
Catastrophe	5.610	6.385
<i>Diversificatie</i>	<i>(63.008)</i>	<i>(64.222)</i>
SCR Life	167.580	178.480
SCR Markt	137.180	108.264
SCR Tegenpartij	5.299	5.446
SCR Life	167.580	178.480
<i>SCR Diversificatie</i>	<i>(66.684)</i>	<i>(59.707)</i>
BSCR	243.374	232.483
SCR operationeel	4.568	3.289
LAC DT	(18.036)	(58.943)
SCR	229.906	176.829
Aanwezige Solvabiliteit	60.462	212.943
Ratio	26%	120%
Vrij Kapitaal	(169.444)	36.114
MCR	57.477	44.207

Tabel 1: (unaudited) Solvency II positie Yarden nv

In dit hoofdstuk wordt achtereenvolgens ingegaan op het verzekeringstechnisch, markt-, tegenpartij-, liquiditeits- en operationeel risico.

C.1. Verzekeringstechnisch risico

Het verzekeringstechnisch risico bestaat uit verliezen of een ongunstige verandering in de waarde van verzekeringsverplichtingen door een ondeugdelijke prijsstelling en/of inadequate aannames met betrekking tot de voorzieningen.

De solvabiliteitsbuffer (SCR) wordt door Yarden aangehouden om het risico, dat claims en kosten de beschikbare technische voorzieningen overtreffen, af te dekken. De solvabiliteitspositie van Yarden wordt bepaald en voortdurend gemonitord om te beoordelen of wordt voldaan aan de wettelijke eisen. Risico mitigerende maatregelen worden gebruikt om de volatiliteit van de resultaten te verminderen. Een juiste prijsstelling, underwriting en herverzekering, zijn de belangrijkste risico beperkende maatregelen voor verzekeringsrisico's.

Het levensverzekeringstechnisch risico houdt rekening met het risico dat voortvloeit uit levensverzekeringsverplichtingen en dat betrekking heeft op de gedekte risico's en de processen die in het kader van de bedrijfsuitoefening worden toegepast en bestaat uit de volgende risico's:

- **Kortleven:** Het kortlevenrisico is gelijk aan het verlies aan kernvermogen als gevolg van een onmiddellijke, permanente stijging met 15% van de sterftcijfers ten behoeve van de berekening van technische voorzieningen.
- **Verval:** het verval risico bestaat uit verliezen of op een ongunstige verandering in de waarde van verzekeringsverplichtingen door veranderingen in het niveau of de volatiliteit van de percentages van voortijdige beëindiging, verlenging of afkoop van de overeenkomst (afkooprisico). Voor de vaststelling van het vervalrisico dient het maximum vastgesteld te worden van een permanente verlaging van vervalansen (onmiddellijke permanente daling van 50%), permanente verhoging van vervalansen (onmiddellijke permanente stijging met 50%) en massaal verval (stopzetting van 40% van de winstgevende verzekeringsovereenkomsten, waarvoor stopzetting resulteert in een stijging van de technische voorzieningen van de verzekeraar). Voor Yarden geldt dat het risico van massaal verval het dominante risico is.
- **Kosten:** het kostenrisico bestaat uit verliezen of een ongunstige verandering in de waarde van verzekeringsverplichtingen door veranderingen in het niveau, de trend of de volatiliteit van de kosten voor het nakomen van verzekeringsovereenkomsten. De SCR wordt bepaald op basis van een stijging van de kosten met 10% en een stijging van de inflatie met 1 procentpunt per jaar (de veronderstelde kosten inflatie in de beste schatting + 1%).
- **Rampen:** Het kapitaalvereiste voor rampenrisico is gelijk aan het verlies aan kernvermogen als gevolg van een onmiddellijke stijging met 0,15 procentpunten van de sterftepercentages ten behoeve van de berekening van de technische voorzieningen om het sterfteverloop in de volgende 12 maanden weer te geven.

C.2. Marktrisico

Het marktrisico is het risico op verliezen of een ongunstige verandering in de financiële situatie als direct of indirect gevolg van schommelingen in het niveau en in de volatiliteit van de marktprijzen van activa, verplichtingen en overige financiële instrumenten.

Een aanzienlijk deel van de risico's die Yarden als bedrijf in potentie loopt, komen voort uit de manier waarop het vermogen wordt belegd. Wekelijks wordt van de fiduciair vermogensbeheerder een set van indicatoren ontvangen die van invloed kunnen zijn op (het marktrisicodeel van) de solvabiliteit. Op basis van deze ontwikkelingen kan worden besloten tussentijdse solvabiliteitsberekeningen te maken of acties te ondernemen. De ontwikkelingen met betrekking tot de solvabiliteit en mogelijke acties op beleggingsgebied worden besproken in de Beleggingscommissie van Yarden Uitvaartverzekeringen.

Het beleggingsbeleid van Yarden Uitvaartverzekeringen is gericht op de lange termijn en vloeit voort uit de strategische uitgangspunten onderzocht in de ALM-studie en uitgevoerde ORSA trajecten. De portefeuille van Yarden is verdeeld in een tweetal portefeuilles; de Matchingportefeuille en de Rendementsportefeuille.

De Matchingportefeuille dient om de rentegevoeligheid van de verplichtingen af te dekken. Binnen de Matchingportefeuille kan worden belegd in staatsobligaties en supranationale instellingen met een AAA-rating (bij aankoop), interest rate swaps, vastrentende beleggingen en worden liquiditeiten aangehouden.

De verwachte kasstromen uit de vastrentende portefeuille dekken de verwachte cash out verplichtingen af. Daarnaast wordt gestreefd naar een beperkte gevoeligheid van de solvabiliteit. De verplichtingen van Yarden kenmerken zich door een lange looptijd. Voor de langste looptijden zijn geen (gespreide) staatsobligaties beschikbaar. Derhalve is sprake van een curve-mismatch waarbij de rentegevoeligheid op de langste looptijden (duratie > 35 jaar) wordt gecompenseerd vanuit langst beschikbare staatsobligaties.

De Rendementsportefeuille kent een bredere spreiding naar beleggingscategorieën en dient op lange termijn additioneel rendement en daarmee solvabiliteit te genereren. Binnen de Rendementsportefeuille wordt via beleggingsfondsen indirect belegd in bedrijfsobligaties, aandelen en hypotheek.

Voor de portefeuillerichtlijnen hanteert Yarden een aanpak waarbij de normgewichten 'floating' zijn. Dit wil zeggen dat de normportefeuille start vanuit vooraf bepaalde normwegingen (zoals is bepaald in het Beleggingsplan) maar dat deze ontwikkelen met de benchmarkrendementen. Dit geldt zowel voor de verdeling tussen de matchingsportefeuille en rendementsportefeuille als de verdeling binnen de rendementsportefeuille.

Yarden investeert in beleggingen in lijn met het „prudent person”-beginsel zoals bepaald in de EIOPA richtlijnen. Het tegenpartij risico wordt beperkt door te beleggen in kredietwaardige tegenpartijen en door het laten storten van onderpand op afgesloten derivaten. De beleggingen bevatten beperkte complexiteit en worden gewaardeerd op marktwaarde op de Solvency II balans. Het grootste deel van de beleggingen bestaat uit staatsobligaties en supranationale obligaties. Daarnaast kunnen de beleggingen van Yarden worden onderverdeeld in fondsbeleggingen die circa 5% en rente swaps die 2% van de totale activa uitmaken. Voor de renteswaps wordt het tegenpartij risico gemitigeerd door dagelijkse uitwisseling van onderpand in de vorm van een cash collateral. Dit collateral bedraagt ultimo het jaar € 21,1 miljoen (2017: € 20,4 miljoen).

Binnen het marktrisicoprofiel van Yarden neemt het renterisico een belangrijke plaats in. Door de relatief lange duur van de verzekeringen en het feit dat de uitkering gegarandeerd is zijn de verplichtingen zeer gevoelig voor de hoogte van de rente.

Renterisico ontstaat indien de rentegevoeligheid van de activa en van de passiva niet volledig aan elkaar gelijk zijn. Als de markttrentes veranderen, komt dit tot uiting in mutaties in het resultaat en/of vermogenspositie. Het renterisico wordt gemanaged door het zoveel mogelijk afstemmen van vastrentende beleggingen op het profiel van de verplichtingen. Daarnaast worden rentederivaten (interest rate swaps) gebruikt voor het afdekken van het renterisico als gevolg van rentegaranties.

Gegeven de onderschrijding van de interne SCR norm per eind 2017 heeft Yarden over 2018 een rente-afdeckingsbeleid gevoerd waarbij de impact op de SCR norm als gevolg van (parallele) rentebewegingen wordt geneutraliseerd.

In de berekening van het renterisico is de beste schatting voor de verzekeringsverplichtingen (1.015 mln op de marktwaardebalans) meegenomen, alsmede de rentegevoelige beleggingen. Deze bestaan uit de staatsobligaties (1.145 mln), de derivaten (21 mln) en een belegging in hypotheek (51 mln als onderdeel van de totale beleggingsfondsen van 65 mln).

Aandelenrisico

Aandelenrisico is de gevoeligheid van de waarde van activa, verplichtingen en overige financiële instrumenten voor veranderingen in het niveau of in de volatiliteit van de marktprijzen van aandelen.

De portefeuille van Yarden is verdeeld in een tweetal portefeuilles; de Matchingportefeuille en de Rendementsportefeuille. De Matchingportefeuille dient om de rentegevoeligheid van de verplichtingen af te dekken met risicomijdende, vastrentende beleggingen. De Rendementsportefeuille kent een bredere spreiding naar beleggingscategorieën en dient op lange termijn additioneel rendement en daarmee solvabiliteit te genereren. Aandelen maken deel uit van de rendementsportefeuille.

In de berekening van het aandelenrisico zijn twee beleggingsfondsen meegenomen (2 mln als onderdeel van de totale beleggingsfondsen van 65 mln).

Vastgoedrisico

Vastgoedrisico is de gevoeligheid van de waarde van activa, verplichtingen en financiële instrumenten voor veranderingen in het niveau of in de volatiliteit van de marktprijzen van vastgoed.

Het vastgoed betreft een belegging in crematoria in gebruik bij Yarden Uitvaartfaciliteiten. Daarnaast wordt binnen de rendementsportefeuille van Yarden Verzekeringen zeer beperkt indirect in vastgoed belegd via vastgoedfondsen. Voor deze fondsen is nog geen doorkijkinformatie beschikbaar en worden deze daarom geclassificeerd onder het aandelenrisico.

In de berekening van het vastgoedrisico is de balanspost vastgoed (18 mln) betrokken.

Spreadrisico

Spreadrisico is de gevoeligheid van de waarde van activa, verplichtingen en financiële instrumenten voor veranderingen in het niveau of in de volatiliteit van de kredietspreiding boven de risicovrije rentetermijnstructuur.

Binnen de rendementsportefeuille van Yarden wordt indirect in bedrijfsobligaties belegd via beleggingsfondsen. Het beleid van Yarden is erop gericht om voornamelijk te beleggen in fondsen met een AA-rating of hoger en zodoende het spread risico beperkt te houden.

In de berekening van het spreadrisico zijn een beleggingsfonds in liquiditeiten en kortlopende bedrijfsobligaties (13 mln als onderdeel van de balanspost ter grootte 65 mln) en interne lening met de holding (3 mln) als vordering op groepsmaatschappijen geassocieerd in de balans meegenomen.

Valutarisico

Valutarisico is de gevoeligheid van de waarde van activa, verplichtingen en overige financiële instrumenten voor veranderingen in het niveau of in de volatiliteit van wisselkoersen.

Binnen de rendementsportefeuille kan Yarden via beleggingsfondsen blootgesteld worden aan valutarisico. Per 31 december 2018 is Yarden overigens niet blootgesteld aan valutarisico.

C.3. Kredietrisico

Kredietrisico is het risico op verliezen of een ongunstige verandering in de financiële situatie als gevolg van schommelingen in de kredietwaardigheid van emittenten van effecten, tegenpartijen en debiteuren waaraan Yarden in de vorm van een tegenpartijrisico, spreadrisico of marktrisicoconcentraties blootstaat.

Het kapitaal voor tegenpartijrisico houdt rekening met potentiële verliezen als gevolg van onverwachte wanbetaling of een verslechtering van de kredietwaardigheid van de tegenpartijen en debiteuren van Yarden in de volgende twaalf maanden. Het tegenpartijrisico voor Yarden wordt berekend voor rentederivaten, de liquide middelen, vorderingen en de beleggingen in hypotheek die via beleggingsfondsen worden gehouden.

Dit betreft in totaal 102 mln aan tegenpartij exposure, bestaande uit de balansposten (rente) derivaten (21 mln); liquide middelen (12 mln); vorderingen (18 mln) en beleggingen in hypotheek (51 mln) als onderdeel van balanspost beleggingsfondsen à 65 mln.

De kredietrisico's die met betrekking tot de beleggingen worden gelopen, worden beheerst door het handelen met betrouwbare tegenpartijen en door het laten storten van onderpand op afgesloten derivaten. Het kredietrisico op de renteswaps wordt gemitigeerd door dagelijkse uitwisseling van onderpand in de vorm van een cash collateral. Dit collateral bedraagt ultimo het jaar € 21,1 miljoen (2017: € 20,4 miljoen). Het kredietrisico van de beleggingen wordt tevens gemitigeerd door te beleggen in kredietwaardige vastrentende waarden. Een klein deel

is belegd in minder kredietwaardige markten (lager dan een A-status). Er zijn geen afgeleide instrumenten ingezet voor verdere afdekking van het kredietrisico van beleggingen.

Het grootste deel van de beleggingen bestaat uit vastrentende waarden (staatsobligaties en supranationale obligaties). De blootstelling naar rating en land van herkomst per ultimo het jaar is opgenomen in Tabel 2 en Tabel 3.

Rating Beleggingen	31-12-2018	31-12-2017
AAA	92,15%	92,01%
AA	7,85%	7,99%
A	0,00%	0,00%
BBB	0,00%	0,00%
BB	0,00%	0,00%
B	0,00%	0,00%
CCC of lager	0,00%	0,00%
Geen rating	0,00%	0,00%
Totaal	100,00%	100,00%

Tabel 2: Allocatie vastrentende beleggingen - per rating (€ k)

Land	31-12-2018	31-12-2017
Nederland	46,04%	55,52%
Duitsland	44,06%	34,23%
Frankrijk	7,85%	7,99%
Supranationaal	2,05%	2,26%
Totaal	100,00%	100,00%

Tabel 3: Allocatie vastrentende beleggingen - per land van afgifte (€ k)

Meer informatie over beleggingen is opgenomen in Hoofdstuk D.

C.4. Liquiditeitsrisico

Het liquiditeitsrisico is het risico dat verzekerings- en herverzekeringsondernemingen geen beleggingen en andere activa te gelde kunnen maken om aan hun financiële verplichtingen te voldoen wanneer deze opeisbaar zijn.

De operationele kasstromen van Yarden zijn in belangrijke mate voorspelbaar. Zowel op korte als langere termijn worden liquiditeitsplanningen gemaakt en geactualiseerd. Daarnaast wordt een deel van de beleggingen aangehouden in liquide titels.

Yarden Uitvaartverzekeringen nv voert de noodzakelijke berekeningen uit om de verwachte winst in toekomstige premies (EPIFP) te bepalen. Dit bedrag is gebaseerd op een berekening van de toekomstige boekwaarde winsten die besloten liggen in de toekomstige premies. De duur van de toekomstige premies die worden betrokken in de berekening is in overeenstemming met de contractgrens van bestaande overeenkomsten zoals geldt onder Solvency II. Op basis van deze berekening bedraagt de EPIFP € 495 mln.

C.5. Operationeel risico

Het operationeel risico is het risico op verliezen door inadequate of falende interne procedures, personeel of systemen of door externe gebeurtenissen. Het risico omvat tevens het

integriteitrisico, IT-risico, uitbestedingsrisico en het juridisch risico. Voorbeelden van operationele risico's zijn:

- Fouten in processen en controles;
- Interne en externe fraude;
- Fouten in systemen;
- Juridische claims;
- Boetes door het niet voldoen aan wetten, regels en ethische normen.

Yarden voert periodiek een risicoanalyse uit waarbij de bovengenoemde risico's specifiek worden gemaakt en worden beoordeeld of de genomen maatregelen voldoende zijn om de risico's te beheersen. Het reputatierisico is het risico op een materieel verlies door verslechtering van reputatie. Het reputatierisico wordt door Yarden gezien als een onderdeel van het operationele risico. Yarden is zich zeer bewust van mogelijke gebeurtenissen die haar reputatie kunnen beïnvloeden en stuurt actief op het voorkomen daarvan.

C.6. Overig materieel risico

Momenteel zijn er geen overige materieel risico's die een materiële impact hebben op de solvabiliteitspositie van Yarden.

D. Waardering voor solvabiliteitsdoeleinden

De Solvency II economische balans van Yarden Uitvaartverzekeringen nv is het fundament voor alle Solvency II berekeningen. De verschillende onderdelen van de economische balans dienen als input voor de berekening van het solvabiliteitskapitaalvereiste, het minimaal vereist eigen vermogen en fungeert als uitgangspunt voor de beperkte Own Risk Solvency Assessment (ORSA). Bij de waarderingen zijn geen relevante assumpties gemaakt betreffende toekomstige management acties en (dynamisch) polishoudergedrag.

Voor het opstellen van de economische balans volgens de Solvency II-principes is de boekwaardebalans, opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van het Burgerlijk Wetboek, Boek 2 Titel 9, als uitgangspunt genomen. De boekwaarde- en de economische balans volgens Solvency II-principes van Yarden Uitvaartverzekeringen nv per 31 december 2018 is opgenomen in Tabel 4.

Activa	Boekwaarde	Marktwaarde	Passiva	Boekwaarde	Marktwaarde
Vorderingen groepmij	3,000	3,378	Eigen Vermogen	(14,461)	60,462
Staatsobligaties	900,399	1,145,482	Vrij eigen Vermogen	-	(169,444)
Derivaten	-	21,020	Solvency Capital requirement	-	229,906
Beleggingsfondsen	65,976	65,450	Technische voorziening/ Best Estimate Liability	1,106,382	1,015,084
Vastgoed	17,564	17,564	Risicomarge	-	172,583
Deelnemingen	-	-	Derivaten	-	-
Geactiveerde eerste kosten	70,081	-	Schulden uit directe verzekeringen	17,022	17,022
VOBA NW	12,027	-	Andere Schulden	(8,664)	306
Vorderingen	16,748	16,748	Latente belastingen	16,145	18,036
Liquide middelen	11,456	12,196			
Overige activa	1,673	1,655			
Latente belastingen	17,500	-			
Totaal Activa	1,116,424	1,283,493	Totaal Passiva	1,116,424	1,283,493

Tabel 4: (Unaudited) Boekwaarde en marktwaarde balans 2018YE (€ k)

In afwijking van bovenstaande boekwaardebalans heeft de balans volgens de statutaire jaarrekening een balanstotaal van € 1.137 mln. In de balans van de statutaire jaarrekening is een cash-collateral van € 21,1 mln. in aanmerking genomen. Deze is in de boekwaardebalans als off-balance item beschouwd.

Het eigen vermogen volgens de boekwaardebalans bedraagt - € 14,5 mln. Dit eigen vermogen is volgens de Solvency II balans, naar maatstaf van de marktwaarde, € 60 mln. Het solvabiliteits-kapitaalvereiste bedraagt € 230 mln. De SCR-ratio wordt verkregen door het marktwaarde eigen vermogen te delen op de SCR en bedraagt 26%.

Tabel 5 bevat de waarderingsverschillen, inclusief correctie van belastingeffecten, die zijn verwerkt in het (BW 2) eigen vermogen om tot een waardering van het kernvermogen op basis van Solvency II-principes te komen.

Omschrijving	Bedrag
Boekwaarde eigen vermogen	(14.461)
Eliminatie geactiveerde kosten en intangibles	(82.108)
Waarderingsverschillen activa	266.677
Waarderingsverschillen technische voorzieningen	(81.285)
Waarderingsverschillen overige schulden	(8.970)
Waarderingsverschillen Latente belastingen	(19.391)
Solvency II Eigen Vermogen	60.462
Eligible Own Funds (a)	60.462
Solvency Capital Requirement (b)	229.906
Solvency II ratio (a/b)	26%

Tabel 5: (unaudited) Waarderingsverschillen boekwaarde en Solvency II eigen vermogen 2018YE

- **Immateriële activa** in de vorm van VOBA, goodwill en geactiveerde kosten maken geen onderdeel uit van de Solvency II balans. De waarde gerelateerd aan deze posten is onderdeel van de beste schatting en activa.
- **Vastgoed** wordt op de boekwaarde en Solvency II-balans op marktwaarde gewaardeerd. Voor vastgoed worden voor elk pand minimaal eens per 3 jaar taxaties uitgevoerd, met daarnaast een extra taxatie na bijzondere gebeurtenissen zoals ingrijpende verbouwingen en/of renovaties.
- **Materiële vaste activa** worden in de boekwaarde en Solvency II balans gewaardeerd tegen kostprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen
- **Beleggingen** in de vorm van vorderingen op groepsmaatschappijen, staatsobligaties en beleggingsfondsen worden op de boekwaardebalans gewaardeerd op geamortiseerde kostprijs en op de Solvency II-balans op marktwaarde. Beleggingen in fondsen worden in de boekwaarde- en Solvency II-balans gewaardeerd tegen marktwaarde. Voor Solvency II geldt dat ten behoeve van de risicoberekening de beleggingen in fondsen op basis van 'look-through' worden gealloceerd aan de specifieke risicomodule (zie D.1 Activa).
- **Derivaten** in de vorm van interest rate swaps worden gewaardeerd op kostprijs of lagere marktwaarde tenzij hedge accounting volgens het kostprijs hedge model wordt toegepast. In de Solvency II-balans worden interest rate swaps gewaardeerd op marktwaarde.
- **Overige activa** wordt gevormd door Overlopende activa en Materiële vaste activa. Overlopende activa betreft de lopende rente op vastrentende waarden en vooruitbetaalde bedragen. In de Solvency II-balans is de lopende rente onderdeel van de waarde van vastrentende waarden en worden de vooruitbetaalde bedragen in mindering gebracht op de schulden. Materiële vaste activa worden in de boekwaarde en Solvency II balans gewaardeerd tegen kostprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen.
- **Technische voorzieningen** zijn op de boekwaardebalans bepaald op basis van tariefgrondslagen, de technische voorziening op de Solvency II-balans is gelijk aan een Beste schatting (voorziening op actuele grondslagen) plus een risicomarge.
- **Schulden** met een langere looptijd worden op de boekwaardebalans gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs en op de Solvency II-balans tegen marktwaarde. Overige schulden worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Verschillen tussen de balansen beslaan onder andere additionele reserveringen met een strategisch karakter

- **Latente belastingen** verschillen als gevolg van bovengenoemde waarderingsverschillen worden belast met het van toepassing zijnde belastingtarief.

D.1. Activa

De beleggingsportefeuille van Yarden is verdeeld in een tweetal portefeuilles; de Matchingportefeuille en de Rendementsportefeuille. De Matchingportefeuille dient om de rentegevoeligheid van de verplichtingen af te dekken met risicomijdende, vastrentende beleggingen.

Via beleggingsfondsen wordt in de rendementsportefeuille in aandelen, bedrijfsobligaties en hypotheken belegd en dient op lange termijn additioneel rendement en daarmee solvabiliteit te genereren. Voor de fondsen wordt voor Solvency II doeleinden doorgekeken (look-through) om de relevante risicocategorie vast te stellen.

Het vastgoed betreft onder andere een belegging in vastgoed in gebruik en in het bezit van Yarden Uitvaartfaciliteiten. Daarnaast wordt binnen de rendementsportefeuille van Yarden Verzekeringen zeer beperkt indirect in vastgoed belegd via vastgoedfondsen. Voor deze fondsen is nog geen doorkijkinformatie beschikbaar en worden daarom geclassificeerd onder de aandelen.

De blootstelling naar en waarderingsmethode van de verschillende activaklassen is opgenomen in Tabel 6.

Activa	Marktwaarde	Waarderingsmethode
Vordering groep	3.378	Contante waarde
Staatsobligaties	1.145.482	Genoteerde marktprijzen
Derivaten	21.020	Contante waarde
Beleggingsfondsen	65.450	Genoteerde marktprijzen
Vastgoed	17.564	Jaarlijkse Taxatie
Vorderingen	16.748	Nominale waarde
Liquide Middelen	12.196	Nominale waarde
Overige Activa	1.655	Nominale waarde
Totaal activa	1.283.493	

Tabel 6: (unaudited) Blootstelling en waarderingsmethode activaklassen

De basis voor de vaststelling van de marktwaardebalans zijn de Solvency II Richtlijn en de Gedelegeerde verordening. De Solvency II Richtlijn (artikel 75) en de Gedelegeerde verordening (artikel 9 tot en met 16) geven de leidraad voor de waardering van de Solvency II balans. Activa worden gewaardeerd tegen het bedrag waarvoor ze kunnen worden verhandeld tussen ter zake goed geïnformeerde, tot een transactie bereid zijnde partijen die onafhankelijk zijn. Passiva worden gewaardeerd tegen het bedrag waarvoor ze kunnen worden overgedragen of afgewikkeld tussen ter zake goed geïnformeerde, tot een transactie bereid zijnde partijen die onafhankelijk zijn.

Consistent met de beginselen uit de Solvency II gedelegeerde verordening, wordt de volgende waarderingshiërarchie toegepast:

1. Op basis van actieve markten genoteerde marktprijzen.
2. Genoteerde marktprijzen voor vergelijkbare items, aangepast voor eventuele verschillen;

3. Marktbenadering op basis van vergelijkbare markttransacties;
4. Waarderingsmethode gebaseerd op basis contante waarde van de kasstromen;
5. Actuele vervangingswaarde.

De marktwaarde van staatsobligaties, aandelen en bedrijfsobligaties is gebaseerd op genoteerde marktprijzen. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. De derivaten betreffen interest rate swaps waarbij de vennootschap een vaste rente ontvangt en een variabele rente betaalt. De derivaten worden gewaardeerd op basis van waarderingsmethode gebaseerd op de contante waarde van toekomstige kasstromen. Deze marktwaarde wordt bepaald door de fiduciair vermogensbeheerder.

Voor vastgoed worden voor elk pand minimaal eens per 3 jaar taxaties uitgevoerd, met daarnaast een extra taxatie na bijzondere gebeurtenissen zoals ingrijpende verbouwingen en/of renovaties.

Vorderingen op debiteuren worden bepaald op basis van openstaand saldo per 31 december en gecorrigeerd met een vastgesteld percentage voor oninbaarheid. Vorderingen op derden niet zijnde debiteuren worden gewaardeerd op basis van de nominale waarde op 31 december, indien nodig gecorrigeerd naar de verwachte kasstromen. Onder deze post valt te vorderen vennootschapsbelasting, overlopende rente, overlopende activa en overige vorderingen.

Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

D.2. Technische voorzieningen

De uitsplitsing van de technische voorziening op de Solvency II-balans per 31 december 2018 en 31 december 2017 zijn opgenomen in Tabel 7.

Voorziening	31-12-2018	31-12-2017
Beste schatting	633.396	605.677
Natura Supplement	344.394	84.372
5 jaar indexatie	200	400
Gratis Kind verzekering	4.851	4.877
Volmachten	2.072	1.899
Winstdelingsoptie (TVOG)	30.171	33.759
Totaal BEL	1.015.084	730.983
Risicomarge	172.583	184.418
Technische Voorziening	1.187.667	915.401

Tabel 7: (unaudited) Technische voorziening

De technische voorziening bestaat uit de beste schatting (BEL) en de risicomarge (RM).

Beste schatting en risicomarge

De beste schatting stemt overeen met het kansgewogen gemiddelde van toekomstige kasstromen, waarbij rekening wordt gehouden met de tijdswaarde van geld (verwachte contante waarde van toekomstige kasstromen) en gebruik wordt gemaakt van de door EIOPA gepubliceerde rente termijnstructuur inclusief volatiliteitsaanpassing (VA) een aanpassing voor kredietrisico (CRA) en een Ultimate Forward Rate (UFR). In de berekening wordt rekening gehouden met de uit de overeenkomst voortvloeiende verplichtingen rekening houdend met de contractgrens zoals gedefinieerd onder Solvency II.

In de berekening van de technische voorziening wordt geen gebruik gemaakt van overgangsmaatregel ten aanzien van de risicovrije rentevoeten of technische voorzieningen. Herverzekeringsovereenkomsten en regelingen met special purpose vehicles zijn voor Yarden niet van toepassing. Bij de waarderingen zijn geen relevante assumpties gemaakt betreffende toekomstige management acties of (dynamisch) polishouders gedrag.

Voor de onzekerheid in de BEL wordt deze verhoogd met de risicomarge. De risicomarge wordt conform de relevante Solvency II standaarden berekend op basis van de cost-of-capital methode.

De voorschriften voor het berekenen van de technische voorziening zijn vastgelegd in Artikelen 17 tot en met 36 van de Gedelegeerde verordeningen. De kasstroomprognose die bij de berekening van de beste schatting wordt gebruikt, houdt rekening met alle instroom en uitstroom van kasmiddelen die nodig zijn voor de afwikkeling van de verzekerings- en herverzekeringsverplichtingen gedurende de looptijd ervan. Voor het grootste deel van de BEL-berekening maakt Yarden gebruik van kasstroomberekeningen uit het model Prophet. De kasstromen die daarbij worden onderscheiden zijn de volgende:

- Premies;
- Uitkeringen bij overlijden;
- Uitkeringen bij afkoop;
- Doorlopende Kosten.

De risicomarge is zodanig dat de waarde van de technische voorzieningen gelijk is aan het bedrag dat verzekerings- en herverzekeringsondernemingen naar verwachting zouden vragen voor de overname en de nakoming van de verzekerings- en herverzekeringsverplichtingen. De risicomarge wordt conform de relevante Solvency II standaarden berekend op basis van de cost-of-capital methode.

In deze methode voor de totale toekomstige periode wordt bepaald wat de kosten zijn voor het aanhouden van de toekomstige benodigde solvabiliteit (SCR) om de verzekeringsverplichtingen te dekken.

Additionele voorzieningen

Verschillende additionele voorzieningen worden buiten het projectiemodel Prophet bepaald. Achtereenvolgens wordt kort ingegaan op Natura Supplement, 5 jaar indexatie, gratis kind verzekering, volmachten en winstdelingsoptie.

Natura Supplement

In de berekening van de beste schatting (BEL) is voor een specifieke groep polissen een toezegging in de vorm van een natura pakketuitvaart van toepassing. Voor deze groep polissen wordt bovenop de BEL van een vaste verzekerde som een additionele verplichting bepaald voor de kosten van de uitvaart. In 2018 is de methodologie gewijzigd en heeft daarmee geleid tot een sterke stijging van de toekomstige verplichting van dit deel van voorziening.

5 jaar indexatie

Voor specifieke polissen is in de polisvoorwaarden bepaald dat gedurende de eerste vijf jaar na het afsluiten van de verzekering, Yarden bij overlijden het verzekerde bedrag verhoogt overeenkomstig de stijging van de gemiddelde uitvaartkosten.

Gratis Kind verzekering

Yarden biedt haar polishouders een extra dekking voor de uitvaartkosten van levenloos geboren kinderen (zwangerschap langer dan 20 weken) en baby's (jonger dan zes maanden). Voor deze toezegging wordt een voorziening gevormd. De hoogte van de voorziening wordt geschat door de werkelijke uitkeringen uit de P&L te projecteren over de geschatte toekomstige periode.

Volmachten

In het verleden is een deel van de Yarden portefeuille opgebouwd via een volmachtenconstructie. Dit betekent dat tussenpersonen het recht (volmacht) hebben gekregen om zelfstandig uitvaartverzekeringen voor rekening en risico van Yarden aan te bieden. Deze verzekeringen zijn geadministreerd buiten de verzekeringstechnische administratie van Yarden.

Winstdelingsoptie

Binnen het product 'YUV' (Yarden Uitvaartverzekeringen) is er een variant waarbij een polishouder recht op winstdeling heeft. Door het 10-jaarsgemiddelde u-rendement te vergelijken met de rekenrente plus een afslag wordt vastgesteld of er winstdeling beschikbaar wordt gesteld.

Voor het vaststellen van de bijbehorende voorziening wordt een waarderingmodel gebruikt, aangevuld met 2.500 economische scenario's. De voorziening bestaat uit een intrinsieke waarde en een tijdswaarde (TVOG). De verwachting voor het toekomstige u-rendement wordt benaderd o.b.v. de 7-jaars swap (par-)rente. Tabel 8 bevat de opdeling naar intrinsieke waarde en tijdswaarde:

Optiewaarde	31-12-2018	31-12-2017
Intrinsiek	13.196	18.801
Tijdswaarde	16.975	14.958
Totaal	30.171	33.759

Tabel 8: (unaudited) Opdeling TVOG

D.3. Overige schulden

Tabel 9 bevat de overige schulden per 31 december 2018.

Passiva	Marktwaaarde	Waarderingsmethode
Andere schulden	306	Nominale waarde
Latente belastingen	18.036	Nominale waarde

Tabel 9:(unaudited) Overige schulden

De andere schulden betreffen kortlopende schulden (uit directe verzekering, crediteuren, belastingen, verplichtingen aan personeel). Kortlopende schulden worden gewaardeerd op nominale waarde.

De verschillen in waarderingprincipes vormen de basis voor de belastinglatenties in de boekwaarde- en marktwaardebalans. De belastinglatentie wordt bepaald op basis van de waarderingverschillen tussen de Solvency II balans en de fiscale balans. De waarderingverschillen worden belast met het verwachte van toepassing zijnde belastingtarief van 20,56%. Yarden kent een netto uitgestelde belastingverplichting op de Solvency II-balans (DTL). Deze wordt met name veroorzaakt door de beleggingen. Yarden voert een defensief

beleggingsbeleid, waarin het gros van de beleggingsportefeuille bestaat uit langlopende vastrentende waarden die gematcht zijn met de verplichtingen. Als gevolg van de rentedaling in de afgelopen jaren is de marktwaarde van deze beleggingen hoger dan de fiscale waarde.

D.4. Alternatieve waarderingsmethoden

Door Yarden worden naast de eerder beschreven waarderingsmethoden geen alternatieve methoden toegepast.

D.5. Overige informatie

Yarden Uitvaartverzekeringen nv vormt met ingang van 1 januari 2003 een fiscale eenheid voor de vennootschapsbelasting en de omzetbelasting met Yarden Holding bv en haar 100%-groepsmaatschappijen Yarden Vastgoed bv, Yarden Uitvaartzorg bv, Yarden Depositofonds bv, Yarden Franchise bv en Yarden Uitvaartfaciliteiten bv. Op grond van de invorderingswet is Yarden Uitvaartverzekeringen nv hoofdelijk aansprakelijk voor ter zake door de combinatie verschuldigde vennootschaps- en omzetbelasting.

E. Kapitaalbeheer

E.1. Eigen vermogen

In het kapitaalbeleid heeft Yarden beleid geformuleerd dat erop gericht is om te voorkomen dat er onderschrijdingen zijn van de wettelijke solvabiliteitseisen. Als onderdeel van haar risicobeheersysteem toetst Yarden jaarlijks de lange termijn houdbaarheid van de strategie op adequaatheid van de solvabiliteit door middel van een Own Risk & Solvency Assessment (ORSA).

Bij de realisatie van de strategie wordt gehandeld binnen de risk appetite. De essentie van de risk appetite van Yarden is dat aan de verzekeren een zo hoog mogelijke zekerheid wordt geboden dat hun verzekerde aanspraken te zijner tijd tot uitkering komen.

Yarden wordt beoordeeld als verzekeringsgroep. Dat betekent dat niet alleen de solvabiliteit van Yarden Uitvaartverzekeringen wordt beoordeeld maar ook die van de groep. De groep betreft Yarden Holding met alle daaronder vallende deelnemingen. Solvabiliteitsrapportages worden daarom zowel voor de groep (Yarden Holding) als voor Yarden Uitvaartverzekeringen opgesteld en aan DNB gerapporteerd. De ORSA wordt uitgevoerd op groepsniveau waarin de afzonderlijke effecten voor Yarden Uitvaartverzekeringen en de rest van Yarden Holding duidelijk worden gemaakt.

Belangrijk onderdeel van het kapitaalbeleid is welke maatregelen Yarden kan en gaat ondernemen als de werkelijke solvabiliteit onder de norm zakt. Als de solvabiliteit onder de norm komt, wordt beoordeeld of ingrijpen noodzakelijk is. Er zijn op dat moment concrete interventies of maatregelen beschikbaar die de solvabiliteit kunnen verhogen of het neerwaartse risico kunnen beperken. Verder in dit hoofdstuk wordt ingegaan op de uitzonderlijke ontwikkelingen die zich hebben voorgedaan in 2018.

De eigenvermogensbestanddelen moeten worden ingedeeld in Tiers op basis van hun eigenschappen. Over het algemeen is het eigen vermogen van Yarden dat in aanmerking komt voor dekking van de SCR en MCR geheel Tier 1-kapitaal. De opbouw van het eigen vermogen per 31 december 2018 van Yarden Uitvaartverzekeringen nv en de bijbehorende Tiers is gespecificeerd in

Tabel 10.

Omschrijving	Tier 1	Tier 2	Tier 3	Totaal
Geplaatst en gestort kapitaal	454	-	-	454
Agio	10.766	-	-	10.766
Reserves	49.979	-	-	49.979
Resultaat na VPB	(75.660)	-	-	(75.660)
Eigen Vermogen Statutair	(14.461)	-	-	(14.461)
Herwaardering SII	74.923	-	-	74.923
Eigen vermogen SII	60.462	-	-	60.462

Tabel 10: (unaudited) Tiering eigen vermogen

Het Solvency II eigen vermogen van Yarden miljoen bestaat volledig uit Tier 1-kapitaal en komt derhalve volledig in aanmerking voor dekking van de SCR en MCR.

De eigen vermogensbestanddelen van Yarden Uitvaartverzekeringen nv bestaan uit volgestort gewoon aandelenkapitaal en bevat geen achtergestelde verplichtingen, kredietbrieven of andere aanvullende vermogensbestanddelen waardoor ze voldoen aan de eisen betreffende Tier 1 kapitaal onbeperkt. De herwaardering naar de Solvency II-balans bestaat uit de reconciliatiereserve die als Tier 1 wordt geclassificeerd. De Solvency II-balans bevat geen netto uitgestelde belastingvorderingen (DTA).

Voor het opstellen van de economische balans volgens de Solvency II principes, is de boekwaardebalans opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van het Burgerlijk Wetboek, Boek 2, Titel 9, (BW2) als uitgangspunt genomen. De herwaardering van de BW 2-balans naar de Solvency II-balans is gespecificeerd in Tabel 11.

Omschrijving	Bedrag
Boekwaarde eigen vermogen	(14.461)
Eliminatie immateriële active	(82.108)
Waarderingsverschillen activa	266.677
Waarderingsverschillen technische voorzieningen	(81.285)
Waarderingsverschillen overige schulden	(8.970)
Waarderingsverschillen Latente belastingen	(19.391)
Solvency II Eigen Vermogen	60.462
Eligible Own Funds (a)	60.462
Solvency Capital Requirement (b)	229.906
Solvency II ratio (a/b)	26%

Tabel 11: (unaudited) Waarderingsverschillen boekwaarde en Solvency II eigen vermogen

Op 31 december 2018 bedraagt de SCR ratio van Yarden Uitvaartverzekeringen nv 26%. De SCR-ratio is bepaald door het marktwaarde eigen vermogen te delen door het Solvency Capital Requirement (SCR). De volgende waarderingsverschillen, inclusief correctie van belastingeffecten, zijn verwerkt in het (BW 2) eigen vermogen om tot een waardering van het kernvermogen op basis van Solvency II-principes te komen:

- **Immateriële activa** in de vorm van VOBA, goodwill en geactiveerde kosten maken geen onderdeel uit van de Solvency II balans. De waarde gerelateerd aan deze posten is onderdeel van de beste schatting en activa.
- **Beleggingen** op de boekwaardebalans worden gewaardeerd op geamortiseerde kostprijs en op de Solvency II balans op marktwaarde. Beleggingen in fondsen worden in de boekwaarde en Solvency II balans gewaardeerd tegen marktwaarde.
- **Derivaten** in de vorm van interest rate swaps worden gewaardeerd op kostprijs of lagere marktwaarde tenzij hedge accounting volgens het kostprijs hedge model wordt toegepast. In de Solvency II balans worden interest rate swaps gewaardeerd op marktwaarde.
- **Technische voorzieningen** zijn op de boekwaardebalans bepaald op basis van tariefgrondslagen, de technische voorziening op de Solvency II balans is gelijk aan een Beste schatting (voorziening op actuele grondslagen) plus een risicomarge ter dekking van onvoorziene risico's.
- **Schulden** met een langere looptijd worden op de boekwaardebalans gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs en op de Solvency II-balans tegen marktwaarde. Overige schulden

worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Verschillen tussen de balansen beslaan onder andere additionele reserveringen met een strategisch karakter

- **Latente belastingen** verschillen als gevolg van bovengenoemde waarderingsverschillen worden belast met het van toepassing zijnde belastingtarief.

E.2. Solvabiliteitskapitaalvereiste en minimumkapitaalvereiste

In dit hoofdstuk wordt de berekening van de solvabiliteitskapitaalvereisten (SCR) volgens de standaardformule behandeld. Er wordt een algemeen overzicht gegeven van de samenstelling van de totale SCR, waarna per risicomodule wordt ingegaan op de berekeningsmethodiek. Yarden gebruikt de standaardformule voor de berekening en rapportage van de wettelijke Solvabiliteitskapitaalvereiste (SCR).

In de SCR-berekening heeft Yarden geen vereenvoudigingen toegepast van de standaardformule, geen onderneming specifieke parameters (USP) gebruikt, geen gebruik gemaakt van de matching adjustment, geen gebruik gemaakt van vereenvoudigde berekeningen en zijn geen toekomstige managementacties betrokken. Voor de berekening van de technische voorziening wordt gebruik gemaakt van de door EIOPA gepubliceerde rentetermijnstructuur inclusief volatiliteitsaanpassing (VA), een aanpassing voor kredietrisico (CRA) en een Ultimate Forward Rate (UFR).

Tabel 12 bevat een vergelijking van de Solvency II-positie van Yarden Uitvaartverzekeringen nv per 31 december 2017 en per 31 december 2018.

SCR	31-12-2018	31-12-2017
Rente	134.509	105.900
Aandelen	462	1.347
Vastgoed	4.391	2.769
Valuta	-	-
Spread	360	499
Concentratie	-	-
<i>Diversificatie</i>	<i>(2.542)</i>	<i>(2.250)</i>
SCR Markt	137.180	108.264
Kortleven	50.942	48.867
Lapse	107.158	119.291
Kosten	66.876	68.158
Catastrophe	5.610	6.385
<i>Diversificatie</i>	<i>(63.008)</i>	<i>(64.222)</i>
SCR Life	167.580	178.480
SCR Markt	137.180	108.264
SCR Tegenpartij	5.299	5.446
SCR Life	167.580	178.480
<i>SCR Diversificatie</i>	<i>(66.684)</i>	<i>(59.707)</i>
BSCR	243.374	232.483
SCR operationeel	4.568	3.289
LAC DT	(18.036)	(58.943)
SCR	229.906	176.829
Aanwezige Solvabiliteit	60.462	212.943
Ratio	26%	120%

MCR	57.477	44.207
------------	---------------	---------------

Tabel 12: (unaudited) Solvency II positie Yarden Uitvaartverzekeringen nv

De SCR ratio wordt bepaald door de aanwezige solvabiliteit van € 60 mln. te delen door de SCR van € 230 mln. Per einde jaar 2018 bedraagt de ratio voor Yarden Uitvaartverzekeringen nv 26% (2017: 120%).

Het minimumkapitaalvereiste (MCR) wordt berekend volgens de voorschriften van de gedelegeerde verordening waarbij de MCR afhankelijk is van de hoogte van de beste schatting, het risicokapitaal, de SCR en een absoluut minimum van € 3,7 mln. De berekening resulteert voor Yarden in een percentage van 25% van de SCR wat leidt tot een MCR van € 57 mln. (2017: € 44 mln.).

In 2018 is de aanwezige solvabiliteit onder Solvency II afgenomen, voornamelijk als gevolg van wijzigingen die zijn doorgevoerd in de berekening van de technische voorziening. Als gevolg van deze wijzigingen is de SCR ook toegenomen, voornamelijk als gevolg van stijging van het renterisico. In de volgende paragrafen wordt nader ingegaan op de verschillende wijzigingen en de ontwikkeling van de Solvency II positie.

Marktrisico

Het renterisico per ultimo 2018 is gestegen ten opzichte van de waarde per ultimo 2017. Wijzigingen in de berekening van de beste schatting hebben ertoe geleid dat de duratie van de verplichtingen is toegenomen. Omdat Yarden is blootgesteld aan een risico van daling van de rentetermijnstructuur heeft een stijging van de duratie van de verplichtingen een negatieve impact op de hoogte van het renterisico.

Het aandelenrisico wordt berekend voor de beleggingen in aandelen. De daling van het risico is voornamelijk toe te schrijven aan het verder terugbrengen van deze beleggingscategorie waarin belegd wordt via fondsen.

Het vastgoedrisico voor Yarden Verzekeringen concentreert zich op een belegging in vastgoed in gebruik door Yarden Uitvaartfaciliteiten. Daarnaast wordt binnen de rendementsportefeuille van Yarden Verzekeringen zeer beperkt indirect in vastgoed belegd via vastgoedfondsen. Het vastgoed risico is gestegen als gevolg van de uitbreiding in de investeringen in vastgoed.

Het spreadrisico wordt berekend voor de beleggingen in bedrijfsobligaties die onderdeel zijn van de rendementsportefeuille. Binnen de rendementsportefeuille van Yarden Verzekeringen wordt indirect in bedrijfsobligaties belegd via beleggingsfondsen. De beperkte daling van het risico is voornamelijk toe te schrijven aan de daling van de marktwaaarde van deze beleggingscategorie.

Het valutarisico wordt berekend voor de beleggingen in vreemde valuta. Per 31 december 2018 is Yarden niet blootgesteld aan valutarisico.

Verzekeringstechnisch risico

Het levensverzekeringstechnisch risico voor Yarden bestaat uit de risico's kortleven, kosten, verval en rampenrisico.

Het kortlevenrisico is gelijk aan het verlies aan kernvermogen van verzekerings- en herverzekeringsondernemingen als gevolg van een onmiddellijke, permanente stijging met 15 % van de sterftcijfers ten behoeve van de berekening van technische voorzieningen. Het kapitaal is in 2018 gestegen als gevolg van de stijging van de verwachte uitkeringen die ervoor zorgt dat wijzigingen in de assumptie voor sterfte een grotere impact hebben op de beste schatting.

Het vervalrisico bestaat uit verliezen of een ongunstige verandering in de waarde van verzekeringsverplichtingen door veranderingen in het niveau of de volatiliteit van de percentages van voortijdige beëindiging, verlenging of afkoop van de overeenkomst (afkooprisico). Voor de vaststelling van het vervalrisico dient het maximum vastgesteld te worden van een permante verlaging van vervalkansen, permante verhoging van vervalkansen en massaal verval. Voor Yarden geldt dat het risico van massaal verval het dominante risico is. De afname van het verval risico is het gevolg van de stijging van de beste schatting die ervoor zorgt dat het massaal verval een lagere impact heeft op de marktwaarde voorziening.

Het kostenrisico bestaat uit verliezen of een ongunstige verandering in de waarde van verzekeringsverplichtingen door veranderingen in het niveau, de trend of de volatiliteit van de kosten voor het nakomen van verzekerings- of herverzekeringsovereenkomsten. De SCR wordt bepaald op basis van een stijging van de kosten van 10%, in vergelijking met de gebruikte veronderstellingen bij de berekening van de beste schatting en een stijging van de inflatie met 1 procentpunt per jaar (de veronderstelde kosten inflatie in de beste schatting + 1%). Het kapitaal is in 2018 gedaald voornamelijk als gevolg van de lagere inflatieverwachting.

Het kapitaalvereiste voor rampenrisico is gelijk aan het verlies aan kernvermogen van verzekerings- en herverzekeringsondernemingen als gevolg van een onmiddellijke stijging met 0,15 procentpunten van de sterftepercentages ten behoeve van de berekening van de technische voorzieningen om het sterfteverloop in de volgende 12 maanden weer te geven. Het kapitaal is in 2018 gestegen als gevolg van de stijging van de verwachte uitkeringen die ervoor zorgt dat wijzigingen in de assumptie voor sterfte een grotere impact hebben op de beste schatting.

Tegenpartijrisico

Onderdeel van het tegenpartijrisico voor Yarden zijn rente derivaten, de liquide middelen, vorderingen en de beleggingen in hypotheke die via beleggingsfondsen worden gehouden.

Tabel 13 bevat de blootstellingen aan het tegenpartijrisico van Yarden Uitvaartverzekeringen per 31 december 2018.

Categorie	Blootstelling	Onderpand	Type risico
Derivaten	21.020	21.100	1
Liquiditeiten	12.206	-	1
Vorderingen	18.403	-	2
Hypotheke	50.933	42.639	2
Totaal	102.562	63.739	

Tabel 13: (unaudited) Blootstelling tegenpartijrisico

Voor de berekening van tegenpartijrisico wordt onderscheid gemaakt tussen type 1 en type 2 risico's. Liquiditeiten en derivaten vallen onder type 1 en de overige blootstellingen onder type 2 risico. Het type 1 en type 2 risico worden geaggregeerd met een correlatie van 75%.

De blootstellingen zijn vóór aftrek van onderpand in de vorm van cash collateral voor rentederivaten en vastgoed voor hypotheke.

Operationeel risico

Het operationeel risico heeft voor Yarden een directe relatie met de hoogte van de Beste Schatting (BEL) en bedraagt 0,45% van de BEL. De BEL is per saldo gestegen ten opzichte van 31 december 2017 en daardoor is ook het operationeel risico gestegen.

Correctie uitgestelde belastingen

In Solvency II is het toegestaan om het verlies als gevolg van het 1-in-200 jaar "schokverlies" te verminderen met de Loss Absorbing Capacity of Deferred Taxes (verlies absorberend vermogen van uitgestelde belastingen, LAC DT). Er is sprake van een LAC DT in de mate dat het schokverlies fiscaal aftrekbaar is en kan worden gecompenseerd met belastbare winsten. Met dit positieve belastingeffect mag rekening worden gehouden bij voldoende onderbouwing.

De correctie voor het verliescompensatievermogen van uitgestelde belastingen bedraagt 20,56% van het kernsolvabiliteitskapitaalvereiste (BSCR) plus het operationeel risico.

Yarden kent een netto uitgestelde belastingverplichting op de SII-balans (DTL). Deze wordt met name veroorzaakt door de beleggingen. Yarden voert een defensief beleggingsbeleid, waarin het gros van de beleggingsportefeuille bestaat uit langlopende vastrentende waarden die gematcht zijn met de verplichtingen. Als gevolg van de rentedaling in de afgelopen jaren is de marktwaarde van deze beleggingen hoger dan de fiscale waarde, waardoor een DTL ontstaat. Eventuele de-risking na schokverlies om de ratio te verbeteren zal bovendien niet leiden tot verkoop van deze beleggingen, omdat deze al gematcht zijn met de verplichtingen. De DTL zal dus ook na schok aanwezig zijn.

Voor Yarden is de LAC DT gelijkgesteld aan de netto DTL uit de SII-balans. De netto DTL is ten opzichte van 2017 gedaald als gevolg van de stijging van de beste schatting.

E.3. Gebruik van de ondermodule aandelenrisico op basis van looptijd bij de berekening van het solvabiliteitskapitaalvereiste

Yarden maakt geen gebruik van de ondermodule aandelenrisico op basis van looptijd bij de berekening van het solvabiliteitskapitaalvereiste.

E.4. Verschillen tussen de standaardformule en ieder gebruikt intern model

Yarden gebruikt de standaardformule voor de berekening en rapportage van de wettelijke Solvabiliteitskapitaalvereiste en maakt derhalve geen gebruik van een intern model.

E.5. Niet naleven van de kapitaalvereiste

De directie van Yarden Uitvaartverzekeringen N.V. heeft op 22 augustus 2018 moeten vaststellen dat de omzetting van de naturapakketpolissen in 2007 naar een sommenpolis niet op een juiste wijze heeft plaatsgevonden.

Het betreft hier een substantiële groep polishouders die ten tijde van de fusie in 2001 van AVVL en de NUVA (waardoor Yarden Uitvaartverzekeringen ontstond) een naturapakketpolis bezaten. Het verzekeringsbedrijf kon in deze periode de kosten van het pakket (inflatie) goedmaken door een goed rendement op beleggingen. Enkele jaren na de fusie veranderde de wetgeving en moesten verzekeraars zorgen dat de gespaarde middelen met een behoorlijke mate van zekerheid voldoende waren om in de toekomst alle toegezegde pakketten te kunnen betalen. Zo moe(s)ten zij extra buffers aanhouden om tegenvallers op beleggings- en verzekeringsgebied te kunnen betalen. Ten tweede daalden de marktrendementen op beleggingen sterk waardoor hieruit de jaarlijkse kostenstijging van de pakketten mogelijk in de toekomst niet meer kon worden betaald.

Uiteindelijk ontstond de situatie dat de jaarlijkse premies niet toereikend waren om de verwachte inflatie op de uitkeringen (verzekerde uitvaartdiensten) te kunnen betalen. Yarden Uitvaartverzekeringen heeft toen moeten besluiten om de uitkeringen te bevriezen door de verzekerde pakketten om te zetten in een nominaal verzekerde som die vanaf 2007 niet meer zou stijgen door met de inflatie. De omzetting naar verzekerde sommen was een noodzaak die al opgesloten lag in de belofte aan de leden van de verenigingen dat lidmaatschapsbijdragen (later premies) vast waren, terwijl toegezegde pakketten onderhevig waren aan inflatie. Een situatie die voor de toekomst onhoudbaar was.

De directie heeft moeten vaststellen dat de omzetting van naturapakketpolissen naar een sommenpolis niet op een juiste wijze heeft plaatsgevonden. Daarmee hebben de polishouders de facto nog altijd een naturapakketverzekering en is de situatie van voor 2007 weer actueel geworden. Hetgeen tot direct gevolg heeft dat de technische voorziening voor de best estimate (BEL) in het derde kwartaal van 2018 dermate moest worden verhoogd dat de SCR-ratio van Yarden Uitvaartverzekeringen N.V. daalde van 120% (ultimo 2017) tot 26% (ultimo 2018). In verband met de onderschrijding van de wettelijke Solvency II kapitaalvereisten heeft Yarden Uitvaartverzekeringen N.V. bij De Nederlandsche Bank een herstelplan ingediend. In het herstelplan zijn verschillende scenario's geïnventariseerd die kunnen worden ingezet zodat weer aan de wettelijke eisen wordt voldaan.

E.6. Overige informatie

Momenteel is er geen overige informatie.